

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 75 (3237) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Lanyhult a harci tevékenység Tuniszban

Nem sikerült az angolok kísérlete a tengerpart elérésére. Súlyos gondot okoznak Montgomerynek a tengelycsapatok aknáit. Rommel még mindig jelentős utánpótlást kap

Az Ilmen-tótól Szuchinicsiig megszilárdult az egész német arcvonal

Stockholmon át érkezett londoni jelentés szerint — mint a Pest írja — az angol sajtó megállapítja, hogy Rommel még mindig nagy ember és hadianyag erősitéseket kap Sziciliából, részt szál lítorepülőgépen, részénit hajón. Az a. gollapok szerint ugylátszik, ez az oka annak, hogy Eisenhower újabb erősitést kért.

Berlinből jelentik: (B. T.) A tuniszi harctéren a harcitevékenység anynyiban lanyhult, hogy Észak-Tuniszban és a déli szakaszon Gabestől északra nem jelentettek nagyobb harcót, csak Közép-Tuniszban tart az amerikai erők nyomása. Az áttörökísérletük, amelynek célja a tengerpart elérése, eddig kudarcot vallott. Az eddigi harcok nem jelentettek komoly veszteséget Rommel középtuniszi seregére. Rommel hír szerint elhatározta, hogy a kétségtelenül kedvező védelmi lehetőségeket kihasználja ezen a jelentősen megrövidített vonalon. A tengelycsapatok visszaverték azokat a támadásokat, amelyeket Montgomery Gabestől északra kísérelt meg Rommel terveinek ki-
puhatolására.

Zürichből jelentik: (B. T.) Montgomery tábornok főhadiszállásáról érkező jelentésekből kiténik, hogy a brit csapatoknak súlyos gondot okoz a tengelycsapatok aknáinak nagy száma. Montgomery csapatai az aknák miatt csak igen lassan jutnak előre még ott is, ahol egyébként nincs ellenállás. A középtuniszi harcokról jelentik, hogy az amerikaiak nyugatról északra-
letti irányban fejtenek ki erőfeszítést. Két napja azonban az időjárás ismét elromlott. Szinte trópusi esőzés van és egyes vidékeken tapadós mocsárrá változott minden.

Négy szovjet hadosztály semmisült meg öt nap alatt Szuchinicsi szakaszán

Berlinből jelentik: (MTI) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti harctérről:

Amióta a keleti harctér déli szakaszán megindultak az oly sikeres német támadó hadműveletek, azóta a többi szakaszon is mindinkább a német csapatok kezébe jutott a kezdeményezés, míg a bolsevisták támadó tevékenysége még az északi szakaszon is — ellenében a szovjet főparancsnokság jelentéseivel — erősen csökkenő irányzatot mutat. Mindenesetre a bolsevisták itt igyekeznek tevékenységüknek legalább a látszatát megtartani. A bolsevista és angol hírverés igyekszik támadó hadmozdulatokról, vagy sikerekről szóló jelentésekkel azt a látszatot kelteni, mintha a Szovjet ismét megszerzte volna a kezdeményezést. Erősen jellemzik ezt az igyekezetet a Szuchinicsi környéken folyó állítólagos harcisémenyekről szóló bolsevista és angol jelentések. A bolsevisták itt heteken át egyik hadosztályt a másik után áldozták fel hiábavaló áttörő kísérleteikre, végül a hadműveletek folytatásához szükséges tartalékok hiányában az állásaikban levő elvérzett csapatokkal már csak kisebb helyi látszattámadásokat tudtak végrehajtani. Ezzel szemben viszont a német csapatok támadtak. E támadásokkal a bolsevistákat úgy szétverték, hogy kénytelenek voi-

tak meesze kiindulási állásaikon túlra hátrálni és állásaikat nagy szélességben az állásokban küzdő német csapatoknak átengedni. E harcokban 5 nap alatt 4 szovjet hadosztály nagyrészt megsemmisítették vagy elfogták és több helységet bevontak a német főarcvonalba. Ezen a részen a tényleges erőviszonyait és a valdi helyzetet az a tény jellemzi, hogy az egész vonal az Ilmen-tótól Szuchinicsiig megszilárdult és a legutóbbi német hadműveletek-

Henderson angol képviselő „át akarja nevelni” a német népet

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Londonból jelentik, hogy a Yorkshire Post szerint Henderson konzervatívpartii képviselő beszédében a többi közt ezeket mondta:

— A szövetségesek győzelme után bizonyára senki sem merészelhet majd igazságot követelni a német néptől. Mindenesetre a szövetséges csapatoknak legalább egy nemzedéken át megszálva kell tartaniuk a német birodalom területét. A megszállás tartamát nem szabad előre megállapítani, hanem aszerint kell igazítani, milyen gyorsan sikerül átnevelni a német népet. Amit szavakkal nem lehet elérni, azt a megszállócsapatoknak kell megvalósítaniuk.

ben nagyobb számú helyi vállalkozás révén még jobban megerősítették és a terepnek megfelelően megjavították az arcvonalat. Az új német főarcvonal mögött bekerített szovjet erőcsoportnak megsemmisítése összpontosított eljárással folyik.

Hitler fogadta Boris bolgár királyt

Berlin. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Führer március 31-én Ribbentrop jelenlétében fogadta Boris bolgár királyt. Hosszabb szívélyes megbeszélést folytattak. A megbeszélés Németország és Bulgária közötti hagyományos barátság szellemében folyt le.

Szófiából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Boris bolgár király a Führer-nél tett látogatás után a pénteki nap folyamán visszaérkezett a bolgár fővárosba.

Istanbulból jelentik: (MTI) A Tasvir-i Efkar foglalkozik Rooseveltnek azzal a kijelentésével, hogy a szövetségeseket, valamint a szovjetet érdeklő politikai kérdéseket egy későbbi londoni értekezleten beszélnek meg. Ebből következik — írja a lap — hogy Eden amerikai utja nem vezetett megértésre Észak-Amerika és a Szovjet között.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat közlése szerint Hull külügyminiszter a sajtótervezetelen hozzáintézt kérdésekre válaszulva kijelentette, hogy semmit sem tud arról, hogy Eden brit külügyminiszter további megbeszélések céljából visszatérne a Fehér Háza.

Londonból jelentik: (B. T.) A londoni lapok élesen elítélik az indiai alkirály legutóbbi politikai eljárását. A News Chronicle ezzel kapcsolatban követeli Amedynek, az indiai ügyek miniszterének távozását. Egyre élesebben száll szembe Ameryvel a szociáldemokrata Daily Herald is. Az indiai ügyek minisztere ismételt hangoztatta, hogy a brit kormány nyitvatartja az utat a további tárgyalások előtt, amikor azonban az indusok tárgyalni kívánnak. Üres alakításokkal megakadályoznak minden haladást. A Daily Herald követeli, hogy az indiai alkirály azonnal mondjon le ki nem elégtő magatartásáról.

Rendezés a háború után

Irta: Dr. Pál Árpád

Az „Associated Press” című amerikai hírügynökség adja tudtul, hogy Washingtonban a különböző kormányzati ágazatok hivatalaiban száznál több szakértő dolgozik a háború utáni problémák megoldási terveivel. Már a tervek egy részével készen is vannak, azonban még nem hozzák nyilvánosságra, „valószínűleg azért, — mondja a hírügynökség tudósítása, — mert minden összefoglaló tervnek arra kell alapozódnia, vajjon mi lesz a világ képe, mikor a háború befejeződik.” A győzelmi kilátások különbözősége szerint különbözőképpen alakulhat ez a világkép, s természetesen az amerikai elősorban a maga győzelme szempontjából csoportosítja a világot. Viszont Angliának is más a világképe, a szovjetnek megint más.

Természetesen a tengelyhatalmaknak is megvan a maguk felfogása, mely éppen legutóbb a japán miniszterelnök mandzukói kijelentéseiben hangoztatta azt az önbizalmat, hogy már túljutottak a tengelyhatalmak azon a válságpontra, mikor kezeikből a győzelem eddig megszerzett biztosítékait kiesvarhatnák. A tengelyellenes hatalmak ezzel szemben azzal biztatják magukat, hogy Európa önvédelmét egy Európára szakadó invázióval megtörhetik, s a tuniszi harcokat úgy fogják föl, mint ennek az Európára való ugrásnak az előkészületeit. Persze ehhez még föltételezik, hogy ugyanakkor Európa hátában a szovjet erők fognak nyomástó lehengereléssel előretolulni.

Hogy ennek az elképzelésnek megvannak a gyakorlati ellensúlyozásai, azt az Európaellenesek csak annyiban veszik számba, hogy legfeljebb vezetői is hangoztatják, mennyire sok nehézséget kell még leküzdeniük. Többi között a tengeraltjárók veszedelmét, melyek éppen az amerikai-angol tengeri közlekedés lehetőségeit vágják el a legszükségesebb világforgalmi pontokon. Aztán a japánok ázsiai és ausztráliai uralomterjedése is nagy gond, s az sem utolsó aggodalom, hogy az orosz nagyhengernek meg kellett állania, mert a németek és szövetségeseik visszafordulásra tudták kényszeríteni. Ehhez járult még az a hatás, hogy az angolszás szövetségben álló európai emigráns-kormányok se, de az európai semleges államok se tudják bizalommal fogadni a szovjet európai előretörését.

A harctéri helyzet kölcsönös egyensúlyozottsága mellett ez az utóbbi bizalmatlanság ad a diplomáciai helyzetben olyan zavaró túlerhelést, mely miatt éppen a tengelyellenes hatalmak hátrányban érezhetik magukat. Ilyen körülmények között még olyan föltevés is az amerikai és angol körökben kísértéként megjelennek, hogy a bolsevizmus a németekkel is összefoghat, hogy a világkapitalizmust a maga győzelmi törekvéseiből teljesen kiforgassa. Ez a föltevés igen jellemző arra a felfogásra, mely az egész világfelfordulást

csak abból a szempontból nézi, hogy a világ fölött miféle öszetétel legyen a diktáló hatalom. Ebből a szempontból osztoztatják és tervezgetik, hogy a földgömb térképét hogyan szabdalják, s az egyes népek fölött hogyan szervezzék meg az anyagi erők uralmát és ez anyagi erők hogyan maradjanak vagy gyűljenek össze egyes kizárólagos rétegek kezébe.

Körülbelül az a száznál több amerikai szakértő is, ki a háború utáni problémák elrendezése tervével foglalkozik, ilyen hatalmi túlélyosságok megőrzítése szempontjából keresi a megoldásokat. Tehát nem abból indul ki, s nem is arra a célra törekszik, hogy minden nép életigazságát egymással összehasonlítsa. A győztes és legyőzött, a bosszú és büntetés, a megmutatkozott erők letörése és állandó szolgáltságba sorozása mind számításba kerül, hogy bizonyos megkülönböztetések szerint tartósan tegyen egyes uralmi helyzeteket, illetve azokhoz képest a népek alárendeltségeit. Még aránylag tetszetős burkolatot adott ezeknek a tervezéseknek az angolok nagylapja, a *Times*, mikor a keleti és középső Európa számára a szövethöz való viszonyként a kölcsönös függőség viszonyát ajánlja. Az angol miniszterelnök még továbbmegy a tetszetős burkolásban, mikor az európai kisállamok európai szövetségének a megalakítását javasolja, mint amely az Európa felett rendelkezni akaró nagyhatalmak egyensúlyozója legyen.

Bizonyos dolog, hogy a világháború fölkapart erőinek meg kell találniuk azt az elhelyezkedést, mely a népek békéjét biztosítja. Az is bizonyos, hogy a háború olyan szakaszába érkezünk, mikor az egymással szemben álló hatalmak minden oldalán mind behatóbban kezdenek foglalkozni a háború utáni problémákkal. Mindenik a maga irányára, elképzelése és győzelmi vágya szerint. Ez mind haladás a háborús állapotokból való kibontakozás felé. Azonban a kibontakozás még éppen azért van távol, mert ellentétes irányú minden oldalnak a tervezgetése. Közel csak akkor kezdünk jutni a kibontakozáshoz, ha azt a világháborút látjuk meg, mely nem a tengereken, szárazföldön és levegőben folyik, hanem az emberi lelkekben mindenütt széles a világon. Az emberek óriási bizalmatlanságában egymás iránt, a társadalmi elégedetlenség az övével nyességében a föld minden táján.

Ezeket nem lehet erőhatalommal gyógyítani: a gyógyításhoz az erőhatalmi hiúságok kölcsönös feloldása és abanagyása szükséges. Az egymásba robbant hatalmi erők helyébe a lelkek egymásra ismerésének a belátása kell, hogy lépjen; annak kell átvennie a rendező szerepet. Valami ideális kód távolságban áll elöttünk ennek a lelki fölemelkedésnek az elkövetkezése. De mégis közel áll mindnyájunkhoz, hogy lehetőségé váljék. Közel áll abban, ha mindnyáján a magunk otthona belső békéjét igyekszünk megvalósítani, ezt a békét a szomszédokra is kiterjeszteni, aztán egy-egy egész helyi közületre. Ha

így kiképezzük és lelki erővé tesszük egész népi kiterjedésünkre a magunk öntudatát, együttértését és egymás iránti bizalmát, szeretetét, jószágát. Ha tehát így nem másoktól, nem kívülről diktálótól, hanem magunktól tudjuk meg, hogy mi legyen az életcélunk és életakarunk.

Az így képződő népi önbizalmak helyes körvonalakkal jelentetik meg a küzdő népeket. Egymást így jobban és igazságosabban megítélhetik, mint egyes versengő nagyhatalmak értékelése szerint. Ez a helyes megismerés fogja aztán igazán megnyugtató módon megoldani a háború utáni kérdéseket.

Eden és más külföldi politikusok utazásai

Lisszabomból jelentik: (MTI) Eden angol külügyminiszter Ottawából Montrealba utazott.

Ankarából jelentik: (MTI) Ittenj értesülés szerint Sumner Welles londoni látogatása alkalmával Törökországba is ellátogat. A hírt még nem erősítették meg.

Genfből jelentik: (MTI) Londonból jelentik, hogy Ewart ausztráliai minisz-

terelnök legközelebb látogatást tesz Londonban. A *Daily Telegraph* szerint a látogatást májusra várják.

Lisszabomból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Washingtoni jelentés szerint a csungkingi kormány külügyminisztere, aki most Washingtonban tartózkodik, áprilisban vagy májusban Londonba is ellátogat.

Jöjjen a „Mátyás” éttecembé

Katolikus Kör
Sztiaqvi D. u. 5.

Izletes konyha!

Kitünő italok!

Minden vasárnap zenedélután

Horváth Koka József cigányzenekara muzsikál

Figyelmes kiszolgálás

Telefon 18-50

Leszállította a Tábla a zsaroló volt polgárőr 6 hónapos fogházbüntetését

Nagyvárad, ápr. 3. 1940. szeptemberének első napjaiban, tehát közvetlenül a bécsi döntés után, Király Albert ezabőségét, aki polgárörként teljesített szolgálatot, beosztották az ideiglenesen alakult politikai rendőrséghez. Ebben a minőségében megbízást kapott, hogy állítsa elő Mihók Eftimu román diákot, aki résztvevő a német konzulátus ellen a bécsi döntés miatt lezajlott tüntetésben. Király el is ment a fiu ezülehez, ott azonban tárgyalásokba kezdett, mondván, hogy ha adnak neki 20 ezer lejt, futni hagyja a fiuk. Mihókék azonnal át is adták Királynak 10 ezer lejt, a fiu pedig átezőkött a Romániának ítélt területre, ahová szülei is követték.

Király másnap megjelent Mihókék rokonainál, Momeo Ferencnél, s ott követelte a másik 10 ezer lejt. Momeo

erre följelentette zsarolásért.

Az elmúlt esztendőben hozott ítélet az ügyben a kir. törvényezék s beigazoltnak találván a vádat, Király Albertet 6 hónapi fogházra ítélte. Király felebbezett, s az ügyet ma délelőtt tárgyalta a nagyváradi ítélőtábla Ungváry-tanácsa. Tanuként hallgatták ki Momeo Ferencet és feleségét, továbbá dr. Nagy Árpád éleddi ügyvéd feleségét, aki jelen volt, amikor Király a Mihók-ügyért ment.

Dr. Turnovszky Sándor védőbeszéde után, melyben hivatkozott az idegen uralom korrupt szellemére, s arra, hogy a cselekmény elkövetésének időpontjában még teljes zür-zavar volt s nem történt meg a tulajdonképpeni felezabadulás, — a tábla leszállította a törvényezék ítéletét 6 hónapról 3 és fél hónapra, amit a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vett.

Ujabb fizetési pótlékot kapnak a fővárosi üzemi munkások

Hosszas tárgyalás után megállapodás jött létre a fővárosi üzemi munkások bérpótléka ügyében. A rende-

zésnek családi pótlék jellege van, amennyiben nem a kereset összegéhez, hanem a családtagok számához igazodik. Április 7-én kerül kifizetésre először a fővárosi üzemi munkások újabb üzemi bérpótléka. Minden munkás a saját személyére január, február és március hónapokra 7—7 pengőt, összesen tehát 21 pengőt, a feleség után március hónapokra 7 pengőt, minden 16 éven aluli gyermek után pedig márciusra ugyan csak 7—7 pengőt kap. A feleség és a gyermekek utáni pótlék összege továbbra is havi 7 pengő marad, míg a munkás személye utáni pótlék összege csak átmenetileg van 7 pengőben megállapítva. Ez az új pótlék teljesen független az eddig is folyósított gyermekevelési pótléktól —

Nagyvárad élménye!

Sárdy János

filméztár, a m. kir. Operaház világhírű tenoristájának kétnapós

április 7 és 8

vendégfellépte a KORONA Filmssínházban,

Világvárosi kísérműsor.

Jegyek 1 pengőtől 7 pengőig elővételben a Korona Filmssínház pénztáránál még kaphatók.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Asszonyszív.

BELVAROSI: Az éjszaka leánya.

KORONA: Dzsarabub.

CASINO: Kecagó tarka tavasz.

Cserkészek gyászmiséje gr. Teleki Pál lelkiüdvéért

A MTI jelenti: A magyar cserkészmozgalom szombat délelőtt a Szent István bazilikában gróf Teleki Pál halálának évfordulója alkalmából gyászmisét mondott az elhunyt miniszterelnök lelkiüdvéért.

Ott voltak a gyászmisén a kormány tagjai, gróf Esterházy Móric és Bárdossy László volt miniszterelnök, Kánya Kálmán és gróf Teleki Mihály volt miniszterek, valamint az államtitkárok teljes számban. A gyászmisét dr. W. Béla prépost, a Szent István Bazilika plébánosa mondotta papi segédlettel.

Vitéz Karácsony Jenő Nagyváradon

Nagyvárad, április 3. Vitéz Karácsony Jenő miniszteri tanácsos, tegnap délután egy városi bizottsággal együtt, amelyben résztvevő Soós István polgármester és Hergár műszaki tanácsos, helyszíni szemlét végzett a 4-es számú ut Nagyváradon átmenő szakaszain. — Megállapították, hogy az ut velencei részén a földmunkák befejezést nverték, úgyhogy május hónapban sor kerülhet a burkolás munkálataira is. Megtétikintették az ut Schlauchvári szakaszát és megbeszélték a tér újjalakítására vonatkozó terveket.

Házi ünnepély a svéd királyi követségen

A budapesti svéd királyi követség péntek délután nagyszabású házi ünnepélyt rendezett a követségi palotában. A fogadáson 250 vendég jelent meg. Az ünnepség hangverseny műsorát nagy elismeréssel fogadta a vendégsereg. A hangversenyen a svéd és magyar zenei élet méltó képviselői működtek közre. Megjelent az ünnepségen József királyi herceg, Augustus és Anna királyi hercegnő, ifjú vitéz Horthy Miklós rendkívüli követ meghatalmazott miniszter, Ghicy Jenő rendkívüli követ meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese, Ullein-Bevitzy Antal rendkívüli követ meghatalmazott miniszter, sajtófőnök, valamint a magyar társadalmi, politikai, művészeti és tudományos élet sok vezető személyisége.

Légoitalmi közlemények

Kötelező légoitalmi utánpótlási tanfolyam indul f. hó 5-én a Ritoók Zsigmond-utcai állami elemi iskolában délután 5 órai kezdettel.

Megjeleni kötelesek: Szeptember 6-utca a Rulikovszky-utcaig, Rulikovszky-utca páros oldal, Csaba-utca, Aulich, Lahner, Lázár V., Vécsey K., Batthányi, Szondy, Dugovich Guszt., Zápolya, Bulkovszky, Bertsey és Bercsenyi utcák.

Felhívjuk az érdekelt háztulajdonosok figyelmét arra, hogy parancsnokai és helyettesek megjelenéséről ők is gondoskodni kötelesek.

Légoitalmi Liza nagyváradi csoport elnökség.

Nagyszabású átcsoportosításokat kell a Szovjetnek végrehajtania a keleti front legtöbb szakaszán

Osztatlan elismerést keltettek magyar és szövetséges katonai vezetők köreiből a magyar csapatok harcai a keleti harctéren. Most is meg-
hiusultak Tunéziában az angolszászok átkarolási kísérletei

Vichy és Svédország között nem szakadt meg a diplomáciai kapcsolat

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A svéd külügyminiszterum a leghatározottabban cáfolja azt az angol jelentést, amely szerint Vichy és Svédország között megszakadt volna a diplomáciai kapcsolat.

Berlinből jelentik: (MTI) Illetékes helyen egy kérdésre válaszul kijelentették, német részről soha egy rossz szó sem hangzott el Svédország szigorú semlegessége miatt. Németország csak ahhoz ragaszkodik, hogy Svédország be is tartsa a semlegességét.

Eszingkingből jelentik: (MTI) Tozso miniszterelnök a mandzsu államtanácsban tett látogatásán kijelentette, hogy olyan szakaszba jutottunk, amelyben a tengelyhatalmaktól nem lehet több elragadni a győzelmet, Európában a helyzet nagyon kedvező, különösen a német tengeraltájtáró fegyver nem fényes tevékenysége következtében.

Befejezettnek tekinthetők a bolsevistáknak a Volga és Don mentén novemberben megindított támadásai

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti: Keleten a helyzetet főként az jellemzi, hogy a Szovjet arcvonala legtöbb szakaszán kénytelen nagyszabású átcsoportosításokat végrehajtani. Az esti órákig a Ladoga-tótól délre 4 szovjet gyalogezredet megsemmisítettünk. A bolsevisták egyetlen harcoscsoportja sem jutott túl az előterepen.

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnoksága közli: A Ladoga-tótól délre a német arcvonala ellen az ellenség több hullámban erős támadást intézett, amelyek az elhárító tüzből állásaink előtt összeomlottak. A keleti arcvonala többi részén csak csekély harcitévénység folyt. A szovjet márciusban 1267 repülőgépet veszített.

Tunéziában az ellenség támadásai csütörtökön gyengébbek voltak, mint az előző napokon. Visszavertük az északamerikai és angol erőknek a közép- és déltunézi arcvonala elleni támadásait. Német és olasz csapatok megjavították állásaikat és megsemmisítették elvágott ellenséges csoportokat. Német vadászok a tunézi térség felett és Krétánál 10 ellenséges gépet lőttek le. Egy gépünk nem tért vissza.

(MTI) A szovjet hadszíntéren, mint a Magyar Távirati Iroda értesül beavatott helyről — általában befejezettnek tekinthetők azok a nagy támadó hadműveletek, amelyeket az ellenség a múlt év novemberében indított meg a Volga és a Don mentén azzal a céllal, hogy megsemmisítő csapatot mérjen a bolsevisták ellen harcoló európai hadseregekre. A szovjet támadás utolsó fejezeteinek

egyikét azok a hadműveletek alkotják, amelyek Orel és Kurszk térségében játszódtak le és amelyek, mint ismeretes, már a brianszki erdős vidéken megtörték a nagy téli csata ez utolsó mozzanatában jelentős szerepük volt azoknak a megszálló magyar seregeknek is, amelyek eredeti rendeltetésük szerint ott biztosító feladatot láttak el. A szovjet harcra különösen alkalmas erdős

területet kívánta elfoglalni. Az ellenséges tömegek azonban szembe találták magukat a magyar biztosító seregekkel, amelyek többnapos súlyos elhárító harcokban nemcsak fel tartóztatták a bolsevista tömegek rohamait, hanem lehetővé tették azt is, hogy több ide szállított csapatot megteremthesse a kezdeményezés átvételéhez szükséges feltételeket. E magyar csapatok tehát kétségtelenül pillér szerepet játszottak. Előbb a védelmet szilárdították meg, majd a nagy ellentámadást alapozták meg. Harcaik önfeláldozó elszántságát mutatja az a körülmény, hogy egyes kötelek, amelyeket bekerítettek, a végsőkig kitartottak, csak parancsra törtek ki és vágták át magukat az ellenséges gyűrűn, továbbá az a tény, hogy néhány egység véres vesztesége az eredeti létszám 25 százalékáig emelkedett. Kitartásuk teljes eredménnyel járt, mert az ellenséges offenzíva ezen az arcvonalszakaszon is megtört és a rövidesen megindult német támadó hadműveletek győzelmes előnyomuláshoz vezettek. A magyar megszálló seregeknek e jelentős harcai osztatlan elismerést keltettek,

Németország teljes mértékben felkészült az angolszászok esetleges inváziós kísérleteire

Végig erődde építették ki a németek a nyugati partvidéket

Basel. (Bud. Tud.) A svájci lapok azt írják, hogy Németország teljes mértékben felkészült az angolszászok esetleges inváziós kísérleteire. A svéd lapok megemlékeznek arról, hogy a német repülőtermelés az utóbbi hetekben erősen fokozódott. Ilyen körülmények között Anglia nagyobb repülőátadásokra lehet elkészülve. Nem tartják lehetetlennek, hogy a németek eddig még ismeretlen fegyverekkel jelennek meg a harctereken.

Amszterdamból jelentik: (MTI) Néhány hét múlva 3 éve lesz, hogy Németország hatalmába kerítette Európa egész nyugati partvidékét. Ezalatt a 3 év alatt a háború eddigi tapasztalatainak megfelelően egyetlen erődvonallá építették ki a partvidéket, amely hivatalosan megvédené Európát minden külső támadás ellen. A német hadvezetőség meghívására külföldi újságírók egy csoportja — köztük a Magyar Távirati Iroda berlini tudósítója — megtekintette ennek az erődrendszernek holland szakaszát. A nyugati partvidéket végig erődde építették ki, minden eshetőségre felkészültek, akár tengerről, akár levegőből, akár pedig légiúton a védelem hátába kerülve a szárazföldön indulna a támadás. Az újságírók többnapos utjuk után meggyőződtek, hogy nincs a tengerpartnak egy méternyi része sem, amely ne volna megerősítve. Az aláaknázott tengertől szá-

mitva az erődítmény első vonalát páncéltörőfal alkotja. Ez a többméter széles és magas vasbetonból készült fal áthatolhatatlan akadályt jelent a páncélosoknak. A fal sokszáz kilométer hosszúságban valóságos kínai falként húzódik és csupán az erődítmények szakítják meg. A páncélfal előtt és mögött is drótkadályok vannak. Ha valami módon ezen a falon mégis áthatolhat volna a páncélosok, 10—20 méter széles és többszáz méter mély vízzel telt árok fogadja őket. Ezek az árok is többszáz kilométer hosszúságban kigyóznak a tengerparton. Hollandia ma haditerület és ennek megfelelően megváltozott az egész ország külső képe. Nemcsak a partvidéket, de beljebb is minden utkereszteződést, minden hidat bunkerek és ágyuk védnek. Minél közelebb kerülünk a tengerparthoz, annál sűrűbbek az erődítmények. A tengerparttól eltűntek a hírek fürdők, a hatalmas szállodák, bedeszkázva alusszák háborús álmukat. Az újságíróknak alkalmuk volt több ilyen támaszpontot megtekinteni. Bejárták Koek van Hollandon és az előtte fekvő De Beer szigetén épült erődrendszert. Hoek van Hollandnak különös fontossága van, mert Rotterdamnak a legnagyobb európai átrakó kikötőnek bejáratát védi. Rotterdam nemcsak az ellenségek volna fontos, mert birtokában megnyílna az út a Ruhr-vidék és a Rajna-vidék felé, hanem fontos a megszálló német

mind a magyar, mind a bolsevizmus ellen harcoló szövetségesek katonai vezető köreiből.

Eszak-Tunéziában betörték a németek a brit páncélosok oldalába

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti: Tunéziában az angolok átkarolási kísérletei csütörtökön is meghiusultak. Az Atlas hegység észak-tunéziai nyulványainak területén a németek betörték a brit páncélosok oldalába. A britek jelentős veszteségeket szenvedtek. Német és olasz harcoscsoport nehezen hozzáférhető magaslati állásokat foglalt el.

Róma. (MTI) A Stefani Iroda jelenti. Az olasz főhadiszállás 1042. közleménye: A tuniszi arcvonala középső szakaszán visszavertük az ellenséges előretöréseket. A tengely légitámadásai egymást követő hullámokban támadák az ellenség gépkocsis és csapatoszlopait, valamint Bone kikötőberendezéseit. Német vadászok kilenc ellenséges gépet lőttek le. További öt gépet Sfax légvédelmi pusztított el. Ellenséges repülőgépek a péntekre virradó éjjel néhány kisebb méretű bombát dobtak le Messinára, Villa San Giovannára, valamint Catanára. Catania légvédelmi ütegei egy gépet lelőttek.

Saját termésű
boraim kimérését
az Orbán szőlőből
megkezdtem
Rimanóczy u. 14. sz. alatt

Az Erdélyi Leszámitoló és Pénzváltó Bank R. T. nagy fejlődése

A betétállomány cca 50 százalékkal, váltótárcája 127 százalékkal emelkedett

Az Erdélyi Leszámitoló és Pénzváltó Bank r. t. dr. Walkó Lőránd, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank Budapest vezérigazgatója elnöklése mellett március 26-án tartotta meg Kolozsvárott 1942. évi rendes közgyűlést.

A közgyűlésen, melyen a város minden társadalmi rétege képviselve volt és amelyen az intézet ügyfelei nagy számban vettek részt, Skolák Ernő, az intézet vezérigazgatója olvasta fel az igazgatóság jelentését, amely minden vonatkozásában az intézet egészséges fejlődéséről számol be.

Az igazgatóság új tagjává Skolák Ernő vezérigazgató választotta meg, aki értékes munkájával már eddig is sok hivat szerzett az intézetnek.

A zárszámadás adatai szerint az intézet változatlanul nagy gondot fordított a mobilitásra, amennyiben a készpénz, giro és pénztételei követelések összege P 1.578.031.93-at tesz ki.

Ugy a kolozsvári központ, mint az intézet marosvásárhelyi, nagyváradi és szatmárnémeti fiókja jelentősen kivevették részüket piacuk tökéletesítésében, valamint közellátási hitelek nyújtásában s ennek tudható be az intézet váltótárcájának egész nagyarányú emelkedése. Az intézet váltótárcája ugyanis az előző évi P 3.520.784.56-ról P 7.990.494.22-re, tehát 127%-kal emelkedett. Emelkedést mutatnak a folyószámla kihelyezések is és pedig 3.288.287.51 pengőről 3.560.972.14 pengőre.

A betétes közönség már szinte tradicionális bizalma jut kifejezésre az intézet iránt a betétállomány további jelentős emelkedésében. Ez emelkedés P 2.701.125.60-t tesz ki, ami az előző évi állományhoz 47%-a.

A visszacsatolt területek Kolozsvár után legjelentékenyebb három városában és pedig Marosvásárhelyen, Nagyváradon és Szatmárnémetiben működő intézeti fiókok továbbra is egészségesen

fejlődtek úgy kihelyezés, mint pedig betétállományuk szépen emelkedett, s ma már jelentős gazdasági és pénzügyi tényezői városaiknak.

A kihelyezési és betétállománnyal párhuzamosan jelentős emelkedést tüntetnek fel az eredmény számla tételei, kamat és jutalék bevételei is, melyek kellő leírás és tartalékolás után P 117.910.92 nyereség kimutatást eredményeztek az előző évi P 7.316.67-el szemben.

A közgyűléssel kapcsolatosan kedves kötelességünknek tartjuk, hogy külön is megemlékezzünk az Erdélyi Leszámitoló és Pénzváltó Bank nagyváradi

fiókjáról és annak kiváló vezetőjéről, Nagy Ferenc igazgatóról. A bank fiókját nemrégiben alakították át és büszkén állapíthatjuk meg, hogy anynyi izléssel és szépérzékkel, hogy a bankfiók egyik legtehetősebb pénztétele városunknak. Nagy Ferenc igazgatót szíves örömmel fogadtuk, hiszen itt kezdte szárnyait bontogatni, mint fiatal banktisztviselő és nagyvonalú felkészültségével szívélyes és udvarias fellépésével egyszerre megnyerte a váradi ipari és kereskedelmi élet teljes bizalmát.

A fiók további fejlődése Nagy Ferenc igazgató irányítására és vezetésére mellett biztosítva van.

300 pengő pénzbüntetésre ítélték a feketén dolgozó biharpüspöki cipészt

Elítélték a jegy nélkül dolgozó „kuncafftokat” is

Nagyvárad, április 3. Tegnap számban hirt adtunk arról a törvényszéki tárgyalásról, amelynek középpontjában Pápai Gábor biharpüspöki cipésmester állott. A tárgyalás lapzártakor tovább folytatódott és Pápai Gábor kihallgatása után a törvényszék kihallgatta a tanukat és jegynélküli rendelések vádlottjait is. A kihallgatások után Pápai védőügyvéde emelkedett szószárra és védenee jóhiszeműségét hangzatosan, szakértő kihallgatását kérte. Ezt a kérelmet a bíróság rövid tanácskozás után elutasította.

A királyi ügyész valamennyi vádlottal szemben fenntartotta a vádat egynek kivételével, aki igazolni tudta, hogy a cipőutalványt idejében átadta a cipésznek. A védő további beszédében azt vitatta, hogy Pápai nem követett el áru elvonást, mert ez

csak akkor történt volna meg, ha az anyagot más cikk feldolgozására használta volna fel. Így csak a jegyrendszer előtti időből megtakarított anyag felhasználásáról lehet szó, amely legrosszabb esetben is kihágást képez, nem pedig büntetést. Ezért védenee felmentését kérte, vagy a legenyhébb pénzbüntetés kiszabását.

A bíróság déli 2 órakor ítélelhozatalra vonult vissza majd hosszas tanácskozás után kihirdette az ítéletet. Eszerint Pápai Gábort kihágásban tanívei Istvánt és Popper Mártont 50—50, Cserős Károly és Szeghalmi Józsefnét és egy fiatalkoru vádiottat, a lábbeliek megrendelőit 20—20 pengő pénzbírságra ítélte a törvényszék, azonban utóbbiak büntetésének végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztették.

Meglátogatta a hadikórház sebesültjeit a helybeli tanítónőképző II. b. osztálya

Nagyvárad, április 3. A helybeli leányliceum és tanítónőképző II. b. osztálya a napokban meglátogatta a hadikórház sebesültjeit. A kis növendékek lázas izgalommal készülődtek és várták a látogatás napját. A tarka műsor színhelye a hadikórház udvara volt. Ide gyűltek össze a lábadozók. Az összes udvarra néző ablakokat is ellepték a sebesült katonák.

A szórakoztató előadás műsora a következő volt:

Himnusz.

Bavezől beszédet e az összekötő szöveget mondta: Szécsi Etelka.

Veréb haditudósítás. Elmondta Forgó Erzsébet.

Népdalokat énekelt az osztály.

Szigeti Ferenc: Egy külön csomag. Szavaltá: Kócsa Róza.

Egy nap története az iskolában, elmondja Kocsis Katalin.

Gyóni Géza: Magyar asszony írja. Szavaltá: Tóvári Edit.

Tarka percek. Előadták: Böcskei Zsuzsa, Farkas Katalin.

Ének egyveleget énekelt Chovanyecz Anna.

Régen és ma. előadták: Józsa Erzsébet, Pintár Etelka, Kató Erzsébet, Szabó Irma.

Falusi játék, előadták: Szegfű Erzsébet, Kovács Margit, Böcskey Zsuzsanna.

Versogyveleget szavalt: Boác Judit. Katona dalokat énekelt az osztály.

Zárszó.

Szózat.

A szünetben a növendékek süteményt osztottak szét a katonák között. A műsor általános tetszést keltett, sok tapsot kaptak.

A növendékek lapunk útján köszönik az intézetünk igazgatóságának, hogy engedélyezte ezt a látogatást és köszönik az osztályfőnökünknek, hogy segítette és a készülődést irányította. Külön megköszönik a kórház parancsnokának, hogy lehetővé tette fellépésünket.

Egy tányér paszuly

Írta: Ujházyné Tóth Mária

A történet egyszerű, mindennapi. Amilyen az élet ir naponta, ezret és ezret. Özvegyen maradt fiatal asszony, árva itthagytott kisgyermek.

Az apát, faluról a városba cseppent fiatalembert, tüdőgyulladás vitte a korai sírba. Riadtszemű, tehetetlen asszonyát hagyta itt és aig egy éves, vasgyuró kislitát, a Janikát.

Az árva maradtak úgy érezték, magukat a remetés után, mint az eltévedt buzaszem, amely egy falusi kosárból az asztalra kerül. Hányódik egy ideig, míg egy rést nem talál, azután, hogy hogy nem: kicsirázik. Még levelet is hajt. Sokszor valami csoda folytán, szarát is ereszt, ha nem tapossák el az élet után rohanók.

Mert az élet nagyon siet és aki nem tart vele lépést, könnyen rosszul jár. Hídba fáj, hogy élni kell, hogy itt kellett egyedül maradni és Janika sir, ha chcs. Janikának tejeske kell, kenyér és évente legalább

egyszer új cipő. Mert — Istennek legyen hála — a Janikák nőnek és mindhiába az aggódo figyelmeztetés.

Kisfiam, vigyázz a cipődre! Ne csuszkálj a nadrágon, mert elásíks! Megfogadják, hogy soha többel! De aztán mégis csak úgy kerül, hogy csuszkálni nagyon kellett. A kis lábbeliek pedig bőrből készülnek, a nadrágok pedig közönséges posztóból. Tudvalevő dolog, hogy ez a két anyag nem bír ki mindent. De mit érne, ha akár acélből készítenék ezt a két fontos ruhadarabot. Ez sem tartana tovább, ha egyszer a Janikák nem tudják megérteni, hogy miért olyan nagy baj az, ha cipőjük elől is, alul is enni kér? Hiszen ad helyette a boltos bácsi másikat. Ad, hogyne adna. Ad ő szívesen. Hiszen az a dolga. Csak hogy miből élne a boltos bácsi, ha pénzt nem kérne érte. Fényes krajcárokból nehezen összekuporgatott papírbankót.

Mivel a Janikáknak az édesanyján kívül senkije se volt a világon,

a kenyérekjét, cipőcskéjét csak tőle várhatta. A krajcárókért pedig, keserves munka járt. De nehéz is egy tehetetlen özvegynek pénzt keresni! Mihez is ért? Tud surolni, mosni, vasalni.

Szerencse, hogy városban sok korom és füst van, azért mindig akad mosnivaló.

Janika mamája is értékesíthette ezt a hasznos tudományt. Nem kell sok hozzá. Csupán két erős kar, egy kevés igyekezet és nagyon sok szeretet. Szeretet azíránt, akiért a munkát vállalni kell.

Az első két feltételt bogárhátú kis falujából magával hozta a Maris. A szeretetről, a legfontosabbról meg gondoskodott a jó Isten már akkor, amikor Janika élni kezdett. Így aztán ment minden, mint a parancsolat.

Sötét, téli hajnalokon úgy, mint szelid nyári napkelték előtt, megindult Maris mosni. Karján kosár két üres fazékkal és az összecsavart kék-kötővel. Azután morogt napestig. Ha a göztől nem látott a teknőnél tovább, vagy a kezét kimarta a víz, nem sokat törődött vele. Janikát látta maga előtt édes kis golyófejé-

vel, ölelő karocskáival és nem volt az a szennyesruhahegy, amelyen könynyüzzerrel át nem vágta volna magát.

Életének nagy részét pincékben elhelyezett mosókonyhákban töltötte. A pincében, is felhomály van és délután már lámpát kell gyújtani. A nappal alig találkozott, mert még az ebédjét is a mosókonyhába utána vitték. Így történt, hogy az asszony észre sem vette, hogy az arca idő előtt ráncos, a kezei vörösek, a hajában meg több a fehér szál, mint a fekete.

De ha észre is vette volna! Janikának 5 volt a legszebb, legjobb édesanyja a világon. Orrocskáját az ablaküveghez nyomva, már alkonyatkor leste, várta haza. Egész nap érdemes volt azért dolgozni, hogy a kislit este elébeszaladjon és hozzá-simulva megkérdezze:

Anyácska mindig hozott valamit. Mit hoztál anyácskám?

Legtöbbször az ebédjéből a legjobb falatokat, de a vacsoráját biztosan. Megmelegítették és ketten együtt boldogan kanalazták a meleg levest és a főzeléket hussal.

Évekig így volt ez változás nélkül. Egyszer aztán Janika nem evett.

Nem a szén és a vas, hanem a fa a jövő legértékesebb nyersanyaga

Onthető, hajlítható, kőnél keményebb a fa és élelmiszer, ruházat, üzemanyag is készül belőle

A világ vastermelése fafogyasztásának csak 10, olajtermelése csak mintegy 25 százalékát teszi ki és a köztudat mégis a vasat, szenet és olajat tartja a világ legfontosabb nyersanyagának. Ennek az érdemtelen lebecsülésnek az a magyarázata, hogy a modern technikától mesze elmaradt köztudat a fában még mindig csak tüzelő-, építő-, szerszám és bútornyagot lát és megelégedik arról, hogy a tudomány és ipari fejlődés a fának az emberiség ökorától kezdve egészen a legújabb korig szinte teljesen változatlanul maradt alkalmazási területét már mesze elhagyta. Ez a forradalmi fejlődés még csak alig néhány éve indult meg ugyan, tehát kétségtelenül még a kezdet kezdetén van, de ez a rövid idő is elég volt ahhoz, hogy a fát a gyáripari tömegtermelés szinte számtalan ágának nélkülözhetetlen alapanyagává léptesse elő.

Fogaskerék és csapágó fából

Az építészeti, bútorgyártási, azóval a fűrésszel, gyaluval, vésővel, csetergával dolgozó iparágak természetesen továbbra is megmaradtak, de ha a jelek nem csalnak, az az idő, amikor az ipar még csak úgy használta fel a fát, amint a természet az ember kezébe adja, már nem tart sokáig. A korszerű fafeldolgozás, a közvetlen feldolgozás alá kerülő fát is tökéletesíti. Itt van például a modern fahajlítási eljárás, mellyel a bizonyos irányba sajtolt fát tetszézerinti formában lehet hajlítani, még pedig úgy, hogy ezt a formát a szárítás után is megtartsa. A csónaképítésben, különböző sporteszközök készítésében, stb. ez az eljárás lassankint máris szinte kizárólagosságot vívott ki magának.

Óriási, 300 atmoszférájig terjedő és egyszerre minden irányban történő sajtolás a fa anyagát rendkívül tömöríti és minden nyomással szemben ellenállóvá lehet tenni. Az így előkészített fából többek között olyan hangtalanul működő fogaskereket és tengelysap-

ágyat lehet készíteni, melyek a bronzcsepágyak élettartalmát öt-tízszerezéssel fölülműlják. A fa sejtüreginek fémmel való kitöltése a fának különösen nagy nyomáselzártságot ad. Különböző műgyantákkal átítatva a legközségebb fák is alkalmasak a különleges tulajdonságokkal rendelkező drága faféleségek pótlására. Az eddig veendőbe ment fahulladékokat fűrészpont, sőt a fakér-

get is értékesíti a fafeldolgozás egyik legújabb eljárása, mely a másképpen értékesíthetetlen hulladékokat úgynevezett homogén vagy onthető fává alakítja át. Ez a műfa minden irányban ugyanazokkal a szilárdsági tulajdonságokkal rendelkezik, mint a természetes fa, tehát tulajdonképpen még „tökéletesebb” is.

Műtálp, különleges téglá műgyanta

Ugyancsak fahulladékból készülnek az úgynevezett farostlapok. A rostok tökéletes összekeverése következtében ez a műfa is minden irányban ugyanazokat a tulajdonságokat mutatja és a közönséges fa módjára lehet fűrni, szegezni, ragasztani, gyalulni, pácolni, csiszolni. Falburkolatok, padlózatok, bútorkészítésre a faipar máris szívesen alkalmazza.

A fűrészporból enyv, agyag és homok hozzáadásával különleges téglákat lehet készíteni. A tégláégetéskor eléggő fűrészporsó helyén maradt lukacsokat kitöltő levegő hideg és zaj ellen egyaránt kitűnően szigetel. A falisztnak végül, mint a sokféle változatosságban gyártott sajtolt műgyantaanyagok töltelékének is nagy szerepe van.

Tíz kiló fából — egy öltöny ruha

Ha már ezek az aránylag egyszerű „fanemesítési” eljárások is óriási mértékben megnövelték a fa ipari alkalmazásának és teljes kihasználásának lehetőségeit, még inkább áll ez a kémiai feldolgozásra. A fa cellulóze anyaga kellőképpen megtisztítva és feldolgozva állati és növényi eredetű rostoknál sok tekintetben előnyösebb tulajdonságokkal rendelkező textilanyagokat szolgáltat. Tíz kiló fából már egy öltöny ruhára való szövetet lehet előállítani, de facellulózsból készül a modern ruházatkodásból már elgondolhatóan műselyem is.

Kevésbé ismert, hogy a berlini erjedéskutató intézet felfedezése szerint a cellulózekivonás mellékterméke, ezelőtt felhasználatlanul a vízlevezető csatornába boesátott cellulózélgűg facukrot tartalmaz, melyből emberi táplálkozásra is alkalmas gazdag fehérje és vitamin-tartalmú élesztőt lehet előállítani. A

83,7 százalék fehérjét tartalmazó hússal szemben ez az élesztő 50 százalékban tartalmaz tiszta fehérjét és pehely vagy leveskocka alakjában fog kereskedelmi forgalomba kerülni.

Minden téren elsőrendű fontossága van a fának

A fából nyert cukrot természetesen hasonlóképpen fel lehet használni emberi táplálékul, de mint üzemanyagkeveréknek nagy jelentősége van a facukorból erjesztett szesznek is. A fa egyébként faszén és fagáz alakjában is mind nagyobb szerephez jut üzemanyag-szolgáltat. A fában gazdag északi államokban a háborús szükségéghelyzet kényszerítő ereje nyomán a fagázás gépkocsik a benzinhajtású közlekedési

Szobrok,
cimboriumok, szentségtartók, stb.
Oberbauer A. Utóda
Magyarország legrégebbi templom-berendező és zászlókészítő vállalata
Budapesti. IV Váci-utca 41 sz.
Alapítási év 1863 Tel. At. 83-3-44.
80 éves cég.

eszközök helyét már majdnem teljesen elfoglalták.

A facellulóza végül nélkülözhetetlen helyet tölt be a papíriparban, robbanóanyag-, lakk- és festékgyártásban is, a legkülönbözőbb műgyanták és plasztikus anyagok, éghetetlen filmek készülnek belőle és az az alapanyaga a modern csomagolási technikában mind nagyobb területeket meghódító cellofánnak is.

Csapó Julia.

Hogyan látja a kisállamok sorsát a török sajtó?

Isztambul. (MTI) A Német TI jelentő: A török sajtóban az utóbbi napokban tekintet nélkül a különböző politikai irányzatra, látható aggodalom tükröződik ki a kisállamok sorsáért. A *Szon Telegraf* levelezője így ír: Az európai kisállamok sorsáról Londonból és Washingtonból érkező hírekkel nem vagyunk megelégedve. Elmondhatjuk, hogy jövendő soruk veszélyeztetve van. Anglia és Amerika azt állították, nem azért léptek a háborúba, hogy megfojassák a kisállamokat szabadságuktól. A Szovjetunió, Amerika és Anglia talán csak azért akarják legyőzni a tengelyt, hogy egymás között feloszthassák a világot és a többi nemzeteket leigázzák. A világ előtt csodálatot kellett, hogy a szövetségeseknek a jövendő világról szóló bizonyos nyilatkozataiban nemcsak Lengyelországot, hanem Franciaországot sem említették. Ez azt bizonyítja, hogy a zsákmány felosztásánál nem az igazságszót követik.

Piszkálta az ételt. Az aggódó kérdésekre végre bevallotta, hogy sehogy nem izlik már a főzelék.

Anyácskám, ne hozd már mindig ezt a paszulyt. Én már rá sem tudok nézni.

Igy döbönt rá az anya, hogy a gyermek, aki közben már tizenégy éves vagy fiú lett, egész életében mindig paszulyt vacsoráztott.

Ezen segíteni nehezen lehetett. Aki vállalja a mosókonyhát egy életre, minden gőzével, szappanszággal, felázott padlójával, annak a napi paszulyt is vállalnia kell. Mert minden háznál a nagymosáshoz ugy hozzátartozik a paszulyfőzelék, mint a tisztulás, vagy a kékítés.

Az egyoldalú táplálék szerencsére nem volt ártalmára Janikának. Erős, egészséges legény lett belőle. Az édesanyja szeretete megőrizte a szívét jónak, a lelkét fehérnek. Asztalos mesterséget tanult és egy szép napon előállt, hogy Pestre szeretne menni. Egy gyárba hívják. Szép fizetést ígérnek és ha minden úgy sikerül, mint ő szeretné, nemsokára visszajön és anyját is magával viszi.

Anyja és fiú elváltak. Nehéz volt,

majd, hogy a szívük szakadt bele. De ennek meg kellett lenni. Janika Pesten dolgozott. Maris, akiből közben Mari néni lett, otthon robotolt tovább.

Csak hogy most már nehezebben ment a munka. Lehet, azért, hogy az idő is eljárt felette, de főként, mert este nem volt kihez hazamenni.

Azért ha lassan is, de este lett mindennap. Janika levelei szorgalmasan jöttek és segítettek elviselni a magányt. Ezek a levelek tele voltak anyai szeretettel, vágyakozással és ígérettel, amennyi csak elfér egy ilyen várva-várt borítékban.

Végre nemsokára eljött a nagy nap, amikor el lehetett búcsúzni a kevés ismerőstől, jóbaráttól és menni, repülni a fiúhoz. Igaz, hat éve, hogy remegre várta ezt a pillanatot és sokszor azt hitte, hogy talán el sem jön soha. De olyan szép volt, hogy érdemes volt várni.

Az állomáson Janika várt a feleségével. Mert már meg is nősült a fiú. Barátságos kis lakások volt a gyártelepen kerttel, virággal, napsütéssel. És a város! Az öregasszony alig tudott betelni sok szépségével. A nagy házak, ligetek, a Duna, a hidak és

az, hogy sötét a nap! Vitték is sétálni, gyönyörködni, amikor csak ráérték a fiatalok. Otthon is kedvét keresték. Etették, simogatták, minden jóval elhalmozták.

Mari néni boldog volt. Soha nem tudta elképzelni, hogy ilyen boldog is lehet. A mosóteknő mellett sokszor kiszinezte ugyan, de hogy ez valóra is válik és ilyen gyönyörű lesz, azt nem hitte. És milyen jó volt a pihenés! Hogy nem kell a napnál korábban kelni és lehet ölbetett kézzel ülni: szinte csodálatos volt.

Jó ideig élvezte a semmittevést. Egy idő múlva azonban kezdte bosszantani, hogy a menyé minden dolgot kivesz a kezéből. Ha seprni akart, a seprőt, ha leült krumlit hámozni, a kiskést.

— Ne fáradjon mama! Eleget dolgozott életében. Pihenjen.

Ha már hallotta ezeket a szeretetből fakadó szavakat, méregbe jött. Megbántani a világot sem akarta a „gyerekeket”, azért nem szólt, magába fojtotta az indulatát. De mármint volt olyan derűs, mosolygós, mint az első hetekben. Rosszul aludt, fejfájással ébredt és az étvágya is megcsappant. Pedig mindig a ked-

venc ételei felől kérdezte a menyécske, kívánságait leste a fia. Semmi sem használt.

Aggódva figyelték minden lépését és már arra kezdtek gondolni, hogy a boldog együttléteket megzavarhatja valami rettenetes dolog. Janika egy reggel félve előhozta, hogy talán jó volna, ha orvoshoz mennek és alaposan kikérdezik, mi lehet az oka a rossz közérzetnek, étvágytalanságnak.

Erre igazán elhagyta a türelem Mari néni. Sértődötten felugrott a székről, ahol éppen a reggelijét kortyolgatta. Kipirult a méregtől, a hangja csattant. Ilyen indulatosnak soha nem látta Janika az anyját, még régen, a keservesen megszerzett új nadrágok idején sem.

— Még hogy engem visztek orvoshoz? — kapta fel a fejét harciasan. Nincs nekem semmi bajom. De nem tudsz te főzni, lányom. Mióta Pesten vagyok, nem ettem egy jó falatot. Mindig azok az izetlen úri ételek. Gyermeknek való az. De ha már jót akartok velem, adjatok ma ebédre egy tányér jó, sűrű, tejjel szulit...

Nagy tanulságokat gécget az élet a sineken

Villamoskalauznók

A háborús idők új női alakjai ak. Szolgálatuk legalább olyan nehéz, komoly és felelősségteljes, mint a különféle háborús női honvédelmi szolgálat munkásaié, csak kevesebb szó esik róluk. Vagy éppen semmi. Ujságok nem cikkeznek róluk, az utasok pedig figyelmre sem méltatják őket. Olyan természetesen találják az egészet, mintha mindig így lett volna.

Pesten figyeltem meg őket és tanulmányoztam meg becsülni, sőt csodálni türelmes, jegyzetelt, komoly munkájukat. Még a Pesten soha sem járó ember is tudja, — hiszen tréfás és komoly újságírók egész sora foglalkozott már ezzel a kérdéssel, — hogy a fővárosban ma, a járműkorlátozások következtében valóságosan fűrtékben csüngenek az utasok a villamosokon, úgy, hogy vidéki ember olykor még az egészen nagy távolságoknak is nekihív inkább gyalog, minthogy kitégye magát a villamosokon lejátszó túlműködés jelenetének.

Azt meg a Pesten nemrég járt vidékinek volt módjában megállapítani, hogy bizony, a fővárosi ember túlon-túl türelmetlen. Mintha ő reá nem vonatkoznának az egymás megértésére s türelmeire intő különböző felhívások. Türelmetlen, ingerült egymással szemben s a kalauzzal szemben még inkább. Az általános türelmetlenségnek ebben a fojtott légkörben dolgozik a pesti villamoskalauznó kora reggeltől késő estig. Órákon át el tudtam nézni az emberemberhátán s egymás lábát letipró utasforgalomban tanusított nyugodt, bölcsen megfontolt, komoly és mégis mindig udvarias mosolyra kész magatartását s azt a férfierőt és ideget is erősen igénybevevő munkateljesítményt, melyet pillanatnyi leülés nélkül, egy helyben állva, vagy magát a fel- és leszálló, folyton hullámzó utastömegben átűgyeskedve, a kocsi egyik végétől a másikig járva — de végeredményben mindig talpon — végez. Ha valaki ezt a munkát bírálni, vagy éppen lekicsinyelni akarná, az előbb próbálja utánaesni. Persze, Pesten.

Minden tisztelem és csodálatom a pesti villamoskalauznóké.

Egyesült erővel

A pesti villamosutasok türelmetlensége kellemetlenül érinti a vidéki embert, aki szűkebb pátriájából valamivel mégis több megértést, türelmet visz magával. S ha olyan jelenetnek lehet tanúja, mint az alább következő, azzal a lelkesültséggel köszönti, mint az éjszaka sötétjébe belopakodó első, hajnali derengést.

Egy más hegyen-hátán álltak akkor is az utasok. Az ülők között feltűnően sok volt a serdülő, fiatal leány, míg az állva szorongók között jó néhány fáradt, öreg férfit, asszonyt számlálhattunk össze.

Fehérhajú, idős hölgy mellett szorongott egészen egyszerű külsejű fiatal asszony. Alig volt annyi helye, hogy fél-lában megálljon s olykor változassa, ha

már nagyon elfáradt. A villamos minden erősebb rándulására elesett volna, ha nem fogják körül szoros záróövként utastársai. Az idős hölgy, barátságosan rámosolyogva a fiatalasszonyra, így szólt hozzá:

— Kapaszkodjék belém, drágám. Együtt, összefogva, jobban megállunk majd, mint külön-külön.

S ezt mondván, karját nyújtotta a fiatalasszonynak.

S a jó cselekedet jóra int másokat is. A szívet melengető jelenet láttán az egyik ülő fiatal hölgy felállt helyéről.

.....

Hamarosan megjelenik az áruszámlázásról és az árak feltüntetéséről intézkedő új rendelet

Mikor kell feltüntetni az árakat kirakatban, üzlethelyiségben

Még 1940-ben rendeletet adott ki a kereskedelmi miniszter az áruk számlázásáról és az árak kötelező megjelöléséről. Ennek a rendeletnek azonban csak egyrésze lépett annakidején életbe, az intézkedések másik részének végrehajtását felfüggesztették. Most azután a kereskedelmi minisztériumban elkészült a kérdés szabályozásáról intézkedő rendelettervezet, amelyet hozzászólás végett megküldtek az érdekelteknek. A tervezet szerint a kereskedő, illetve iparos köteles a vevőnek számlát, vagy jegyzéket kiszolgáltatni. Ha a vételár 200 pengő nem halad meg, úgy csak a vevő kifejezett kívánságára kell számlát kiállítani. Az üzlethelyiségben rakatáron tartott, valamint a kirakatban elhelyezett áruknak meg kell jelölni az eladási árat. Nagykereskedő a kirakatban nem köteles az árat feltüntetni. Nem vonatkozik az árjelölés közzétételére az iparos által megrendelésre készített,

átengedte az idős hölgynek és kárpótlásul a maga karját ajánlotta fel az ismét társatalanul maradt fiatalabbnak.

S ettől kezdve így utaztak együtt, kart karba öltve, amíg csak útjuk el nem vált, két pesti fiatal asszony, akik a társadalmi ranglétra két különböző fokáról léptek fel a mogorva és türelmetlen utasokkal telt pesti villamosra.

M. Fodor Viola.

átalakított javított árakra, valamint a fényüzési forgalmi adó alá eső árukra sem. Külön fejezet rendelkezik az árjelölés módjairól, az azonos minőségű árakat árucsoportonként közös árjelöléssel is el lehet látni. Ha az iparos vagy kereskedő árjegyzékkel rendelkezik, amelyből a raktári szám, vagy egyéb ismertető jel alapján az eladási ár megállapítható, úgy elegendő, ha az árun a raktári számot, vagy az ismertető jelet tüntetik fel. A rendelettervezet azután még felsorolja azokat a szakmákat, amelyekre nem vonatkozik az eladási ár feltüntetésének közzétételére, így például az ékszerkereskedésekre, óráskra, virágkereskedésekre, piperekereskedésekre, ötvösiparra, az üveg- és porcellánkereskedőkre, a villanszerelési cikkekre, a fa-, fa-anyag nagykereskedőkre, a bőrkereskedőkre, a rádióalkatrészekre. (Magy. Tud.)

Birói ítélet a posta felelősségéről

Az adós veszélyére történik a posta után teljesített fizetés

A Magyar Tudósító jelenti: Egy tisztviselő pert indított a kincstár ellen. Keresetében elmondta, hogy házat vásárolt. A vételár egy részével adós maradt és a hátralékot — a részletfizetési kedvezmény elvesztésének terhe mellett — havi részletekben kellett törlesztenie. Az 1941. november havi részletfizetés elmulasztása miatt a hátralékos vételár megfizetése iránt az eladó pert indított ellene. A bíróság előtt azzal védekezett, hogy a november havi esedékes részletet november 4-én postautalványon feladta és igazolásul becsatolta a postai feladóvevényt. A bíróság azonban megállapította, hogy az eladó az összeget téves kézbesítés folytán nem kapta

meg. A bíróság ama jogszabály alapján, hogy a posta útján teljesített fizetés az adós veszélyére történik, a tisztviselőt a hátralévő vételár teljes összegére, továbbá 116 pengő perköltségnek megfizetésére kötelezte. A tisztviselő a kincstár ellen indított perében ennek a 116 pengő perköltségnek a visszatérítését kérte. Indokul arra hivatkozott, hogy felszólamlására a posta azt a tartalmilag valótlan értesítést közölte, hogy a kézbesítés szabályszerű volt. Ennek az értesítésnek alapján védekezett, utólag azonban kiderült, hogy a feladott összeget nem a címzettnek, az eladónak, hanem testvérének kézbesítették és ezért a pert elvesztette. A nem mindennapos

perben dr. Géczy Kálmán törvényszéki bíró tartott tárgyalást. A postavezérgazgatóság jogügyi osztálya által képviselt kincstár a posta üzleti szabályzat alapján a kereset elutasítását kérte. A bíróság meg is állapította, hogy ennek a szabályzatnak a határozatai irányadók ebben az ügyben. A szabályzat értelmében a postautalványon küldött összegért a posta csak akkor felel, ha az utalványozott összeget egyáltalán nem, vagy ha tévesen (nem a címzettnek) fizetik ki. A posta felelőssége nem terjed ki arra a kárra, amelyet alkalmazottjának — valamely könnyvelt postai küldemény kézbesítésére vonatkozó — valótlan tartalmu értesítése okozott. A tisztviselő keresetének tehát a posta üzleti szabályzat értelmében nincs helytálló alapja. Jelen esetben még azért sem felelős a posta, mert a szabályzat szerint 55 pengőt meg nem haladó összegű postautalványokat a megadott helyen lévő címzett helyett a vele egy háztartásban élő felútt családtag, rokon, a ház népéhez tartozó felnőtt egyén, vagy alkalmazott kezéhez is jogosan lehet kézbesíteni. A tisztviselő 55 pengőnél kisebb összeget adott fel, a szóbanforgó utalványon pedig a címzett testvére szerepel átvevőként. Így tehát az érvényben lévő szabályoknak megfelelően a postavezérgazgatóságnak a tisztviselő felszólamlására adott az az értesítése, hogy „az utalvány kézbesített.” A posta közegei tehát a panaszolt értesítés elküldésénél nem követtek el olyan vétkeket kötelesegteljesítést, ami által az ő személyes felelősségüknek, akár a kincstár kártérítési felelősségének alapjául szolgálhatna. Ezért a keresetet el kellett utasítani.

Megkezdődött a zsirjegyek beváltása

Nagyvárad thj. város polgármestere 1929—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom a város közönségének hogy az április hó 1. felére esedékes zsirjegyszelvények beváltása a város egész területén megkezdődött.

A zsirjegyekre ez alkalommal 20 dkgr. zsiradékot szolgáltatnak ki, 50% 500/-ban margarimban és zsirban (liba-zsirban).

Márciusi és korábbi jegyek április hó 1. napja után be nem válthatók, mert ezeket a közlélmézés hivatal sem fogadja el a húsiparosoktól elszámolásra.

Az üzletek előtti ácsorgás és tolongás felesleges, mert mindenki adagja biztosítva van. Nagyvárad, 1943. április 2. Dr. Soós, polgármester.

Olcsón vásárolhat kitűnő minőségű tisztagyapju szövet-

különlegességeket és élelészart

IVÁN Posztóházban

KOSSUTH-U. 1. Sas-palota

cegtulajdonos:

ifj. Iván János

Ombodi Évának márc is kicsi a Szigligeti Színház

Tizenegy éves primaballerina Antalfy Margit tánciskolájában

Nagyvárad, ápr. 3. A színészutánpótlás kérdéséről cikkeznek a fővárosi lapok, itt-ott aggodalmas hangokat is megütnek, jaj mi lesz, ha kiöregednek, vagy kidőlnek a mostani sztárok. Pedig ez talán a legkisebb magyar gond, mert sztárok mindig voltak és mindig lesznek; itt Nagyváradon is cseperedik egy, akiről tegnapi csak ő maga, meg az édesapja és az édesanyja tudta, hogy sztár lesz, de tegnap óta én is biztosra veszem, noha mindössze tizenegy esztendő, első gimnáziumba jár s ilyen szép igazi művészeve van: **Ombódi Évi**.

Szabályosan levizitelt szerkesztőségünkben. Jönővésű, beszédes tekintetű, bájos gyermek, a szeme kék, az orra picit fitoeka, a mozdulatai máris nőiesek. Édes kis miniatűr hölgy **Ombódi Évi** s nincs tulságosan elkapva, pedig már rengeteg siker van mögötte: különböző iskolai ünnepélyeken, egyesületi műsoros előadásokon, táncvizsgákon. Jótékony célu rendezvényekben viharos tapsokat aratott. Még szép tőle, hogy helybe hozta nekem az interjút; mit lehet tudni, tizenöt év múlva mennyt kell majd nekem futkosnom utána...

— Én nem leszek semmi más, csak színésznő, — kezdi a beszélgetést.

— Nem volna szebb például a tanári pálya?

Visszaütő kézmozdulatot tesz:

— Nem szeretek kiabálni a gyermekekre.

Hál' Istennek, még tetőtől-talpig gyermek a kis sztár-jelölt, de szakmájában, a táncban olyan tudós, mint egy nagy.

— A Református Kulturpalotában, a Legényegyletben, a Kereskedelmi Csarnokban, a Magyar Házban és a Színházban léptem fel eddig magyar táncal, tiroli táncal, akrobatikus táncal, de tudok szteppet, spanyolt és én vagyok a legjobb spiccelő a Margit néni balettesei közt.

Erről már én is értesültem: **Antalfy Margit** tánc- és balettkolájában ő az előtáncosnő, ő „**Margit néni**” adjutánsa.

— És ki az eszményképe a nagy színésznők között? — kérdezzük.

Ez még nem alakult ki benne.

— De már sok pesti színésznővel beszélgettem, — dicsékszik és szeme boldogan felragyog. — **Dajka Margit** meg is csókolt. **Fedák Sári** megsímogatta a hajam és azt mondta: „Édes vagy, igyekezz...” **Turay Idával** is találkoztam. **Bulla Elma** a vállamra tette a kezét: „Színésznő akarsz lenni? Legyél az...”

Pontosan tájékozódva van a színházi eseményekről; kedvenc olvasmánya a **Délihír**. Hetenként négy délutánját tölti el tánc- és balettórával, azonkívül német órára jár, zongorázni tanul, de emellett az iskolát se hanyagolja el: jó

tanuló, metr tudja, hogy egy nagy színésznőnek műveltnék is kell lennie.

Egy baj van: nagyon szegény ember az édesapja. Kézbesítő. A szájától vonja el a falatot, hogy kisleányát neveltetni tudja.

— Nyáron Pestre megyek. — folytatja a kis Évi. — színésznőkkel akarok beszélgetni. És ott szeretnék maradni, hogy tovább tanulhassak, mert Margit néninél nemsokára már mindent kitanultam...

Hát ezt így könnyű mondani... Nem oda Buda, kislány, erről nekem magamnak is meg kell győződnöm. Még aznap délután látogatást tettem **Antalfy Margit** balettkolájában s a sok kicsi balettcipős „művésznő” között öntudatos tartásával, hallatlan buzgalmával, kidolgozott mozdulataival és ragyogóan lelkes arcoeskájával azonnal szembeötlött a kis **Ombódi Éva**. **Antalfy Margit** is elragadtatással beszél róla. S elég egy félórán át figyelni a rendkívüli ügyességet, egyéni bájít és kifejező erőt, ami ennek a tizenegy éves gyermeknek a táncában megnyilatkozik, hogy megállapítsam: itt csakugyan tehetség van kibontakozóban. Kiszámíthatatlanok a fejlődő lélek útjai, de lehet, hogy valóra válnak a kis **Ombódi Évi** álmai, aki határtalan önbizalommal jelenti ki:

— En nem ilyen kis színpadon akarok majd fellépni, mint a Szigligeti Színház... (j. b.)

Az új 50-ik magyar királyi osztálysorsjáték játektérve páratlan esélyeket nyújt, mert ezv sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhető:

700.000
pengő

Jutalom:
400.000 P.

Főnyeremények:

300.000 P.

100.000 P.

70.000 P.

60.000 P.

2 x 50.000 P.

2 x 40.000 P.

továbbá

30.000 P.

16 x 20.000 P.

27 x 10.000 P. stb. stb.

Összesen: 10.810.000 pengő.

Az első oszt. sorsjegyek hivatalos ára

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
3.50 pengő	7 pengő	14 pengő	28 pengő

Sorsjegy az összes főelárusítóknál kapható

Minden számnak egyenlő esélye van!

A húzás kezdete április 10.

Kislányom autogrammot kap Tolnay Kláritól

A kislányom — harmadik elemista — másfélórás késéssel, diadalittan érkezett haza tegnap az iskolából:

— Autogrammot kaptam **Tolnay Kláritól**.

S büszkén lobogtatta a cédulát a bübajos művésznő aláírásával.

— Hát ezt meg hogy csináltad?

— Az iskolából kijövet mentünk meg nézni a pávát a **Park-szálloda** udvarán.

Mert most mindennap oda jár az osztály; amíg nem sikerül kiterjesztett farktollakkal meglátni a pávát... És éppen akkor ment be **Tolnay Klári** egy fodrászszalonba a Nagy Sándor utcán... Rögtön megismertem, mert már többször láttam a moziban. Mondom Gyöngyinek (ez az osztálytársnője),

gyerünk, kérjünk autogrammot tőle. Azt mondja Gyöngyi: vajjon lesz-e nála?

Te csacsi, mondom én, autogrammmal az anyai, mint aláírás. Hát jó gyerünk.

Be akartunk menni az üzletbe, de nem engedtek. Mit csináljunk, ott vártunk az üzlet előtt háromnegyed órát, amíg a villanyvillanás véget nem ért. Közben jött két gimnázistalány, azok mégis bementek a fodrászszalonba, de előbb sokáig biztatták egymást: Nyiss be te, nyiss be te... Végre mind a ketten megfogták a kilincset, úgy nyitották ki az ajtót. És kaptak is autogrammot. Olyan boldogok voltak. De mi még ezután se mertünk bemenni: vártunk türelmesen. Mikor kijött **Tolnay Klári**, nevetve nézett végig rajtunk és azt mondta az öltöztetőnőjének, mert biztosan az volt, aki vele volt, ugyebár egy ilyen nagy művésznő nem indul el az öltöztetőnője nélkül, azt mondta neki: No, ezek kívárták. Büszke vagyok rá, hogy **Tolnay Klári** kedvesen szölt hozzám, mikor az autogrammot kértem tőle; azt mondta: De nincs ceruzám, édes. Hamar előkotoráztam a ceruzámat és adott autogrammot Gyöngyinek is, nekem is...

Egy szuszra mondta el a nagy élmény s megadással viselte a fenyítést a másfélórás késedelemért. Soha többé nem csavarog el a páváért, de ha **Tolnay Klári** megint Nagyváradra jön, hadd kérjen tőle még egy autogrammot.

(j. b.)

Igy harcolnak a magyar páncélosok

— A honvéd haditudósító század közlése —

A nagyarányú téli orosz támadások idején egy magyar páncélos kötelék egyidőre az Oszkol folyócska védelmét kapta feladatul. Páncélosaink hóban és kegyetlen fagyban sikeresen tartották közel tízszeres ellenséges erővel szemben a vidék kulcsponyját, egyik este azonban orosz gyalogság szívtárgyba a szomszédos községbe. A község elvesztése a legfontosabb ut elzárását jelentette. A helyzet rövidesen tisztázódott és megkezdődött a küzdelem a szóbanforgó község birtokáért és az országút felszabadításáért. **R. R. alezredes** páncélos csoportja és **P. E. főhadnagy** árkászai indultak meg más-más irányból a falu felé. Alig egy órai harc múltán a két csoport találkozott: külön küzdve minden házárt és udvarért, kiűzték az ellenséget. A győztesek zsákmánya többek közt négy páncéltörő ágyú, nyolc géppuska, négy gránátvető, két golyószóró és számos fogoly volt. A példaadóan hősi küzdelem egyik jelenetét igyekszünk megrögzíteni.

A köd nehezen szakadt fel az oszkolmenti orosz falu fölött. A kétféle fohérség lassan különvált: a köd elhagyva a hómezőt, a nap hirtelen felszabadult és szikrázva omlott a tájra. A talucsát félig átkaroló szelíd dombok lövések zaját verték vissza. Az apró házak ablakából, a padlások réssein át, pincék mélyéből nehézpuska, önműködő fegyver, géppisztoly tüze zúdult az utra, amelyen magános magyar nehézharcocsi gördült előre. Kertek alján, udvarok rejtékéből páncéltörő ágyúk lövedékei süvöltöttek. Távolság: szökellő alakok közeltek lenyűgözően szabályos rendben, mint-ha nagygyakorlaton lennének. A felmerülő árkász szakasz támadott. A

domb hajlatán tekete pontok tűntek fel: orosz gyalogosok. Olykor láng-alobbant egy-egy zsuppedél, remegő vörös és szélfoszló sárga láng kavartta meg a gomolygó ködöt.

A magános páncélos nyugodtan haladt tovább az égő házsorok között. Akna recsents elötte, gránát robbant mellette, golyók zúmmogtek fölötte. Szerepe nehéz volt, harcokci számára súlyos feladat a helységárc. A házak megbénítják gyors mozgását, kedvezőtlen a kilövés. Mindegy: parancs — s a harcocsi ment. **Lukács József** őrmester, a páncélos irányzója ekkor kicsit előbbrehajolt s pillantása a vezető arcára esett: **Redl Mihály** szakaszvezető homlokát, szemét vér borította.

— Mi történt veled, Miska? — kérdezte döbbenten.

A szakaszvezető megtörölte véres arcát:

— A periszkóp... — mondta halkán — belöttek a periszkópom... Ugy, mint linkán... A szememet érte...

Az őrmester fel akarta váltani a sebesültet. **Redl** elhárító mozdulattal tiltakozott:

— Nem, nem! Továbbvezetek... Csak tüzelni tessék... S az irányítást adni, merre vezessék.

A páncélos folytatta útját félig vak, sebesült vezetőjével. A többiek hangosan irányították, míg végre kanyarhoz érkeztek. A harcocsi parancsnoka: **Hunyady András** zászlós most már nem engedte továbbvezetni **Redl**. A szakaszvezetőnek át kellett adnia a helyét, amelyhez az utolsó percig ragaszkodott.

Redl Mihály nem először próbálta meg így a katonasors. Eppen két hete, hogy a páncélosok egyik nagy

csatájában már belöttek a periszkópján keresztül a harcokciba. Akkor szerencsésebb volt: csupán az arcán érték a szilánkok. Hallani sem akart arról, hogy elhagyja hűségét társát, a páncélcocsit és amikor felgyógyult, újra jelentkezett. Megkapta régi helyét és vidáman indult az új küzdelemben:

— Most már nem érhet semmi baj, szeret az Isten megsegített — mondta a bajtársainak.

Ugyilátszik még nem volt elég a próba. Sebesülése most súlyosabb ez alkalommal a télszeme is megsérült.

A páncélos még abban az órában megbosszulta bajtársát és gazdáját. A vezetőcsere után a harcocsi újra megindult. Heves tüze került. A parancsnok kiszállt, hogy irányíthasson, mert nem tudott tájékozódni. **Lukács** őrmester kinyitotta a páncélos ajtaját: így akart érintkezésben maradni **Hunyady** zászlóossal. A következő pillanatban nehézpuska találat érte a harcokcist: az ajtó becsapódott. Az őrmester újból kinyitotta, mire egy másik lövés ereje az ajtót ismét bevágta. A harmadik lövedék már a résen át talált utat. Szilánkjai könnyebben megsebesítették az őrmestert a homlokán.

De akkor már tudták: honnan tüzel a nehézpuska. **Lukács** irányzott, a lövés eldördül: az orosz nehézpuska elhallgatott. Telitalálat volt.

A nehézpuska tízszer lőtt a magános harcokcira, a magyar páncélos csak egyszer válaszolt.

A magyar ellentámadás különben felmentette a lezárt utat s a páncélosok kötelék. feladata megoldása után, új sünállásba vonulhatott.

KORODA MIKLÓS

Tordai Gross Károly műterme

Nagyváradai problémák egy festőművész szemüvegén keresztül

Nagyvárad, április 3. Nem tulságosan imponáns a Bazár-épületben a lépcsőfeljárót, amely tordai Gross Károly műterméhez és képiállításához vezet. De bent annál kellemesebb meglepetés éri az embert: tágas, világos és festőknek szokatlan példás rendben tartott műterem tárul ki a látogató előtt, a falakon Blondel-keretekben nagyméretű képek színes galériája s a helyiség közepén, állványra előtt, szorgalmasan dolgozik a művész.

Szerény ember, mintha nem is ő könyvelte volna el a sikert, hogy a budapesti Műcsarnok tavaszi tárlatának bíráló bizottsága az ő művét is kiállításra méltónak találta.

— Ott voltam a megnyitáson, — mondja. — Bizony sok ismert nevű művész, olyan is, aki korábbi tárlatokon díjat nyert, panaszkodott, hogy visszautasították a munkáját.

Nem véletlen, hogy „Bucecs” című tájképével jutott be a Műcsarnokba tordai Gross Károly. A természet monumentális jelenségei iránt van különös érzéke; a sziklárisások, az őserdők rejtelmei, a havasok roppant távlatai, a hegyvidékek messze kiszélesedő panorámái serkentik leginkább alkotó kedvét s képei a természet rajongójának elmélyült csodálatát és majdnem vallásos áhitatát tükröztetik vissza. Gondolatokat érez az ember ezeken a nagy technikai készséggel megfestett vásznanon, a művész elrövelléseit talán a tájak sokszázas változatlan életén, amelyben csak átmenő vendég az ember. Ez a lel-

ki tartalom adja meg Gross Károly tájképeinek a tisztán festő hatásokon túlmenő különös értékét.

Beszélgünk a nagyváradai festők lehetőségeiről. Igen, a városnak jobban fel kellene karolnia képzőművészeit. A Széchenyi-téri pavillont átengedték ugyan kiállítások céljaira és egy-két műterem berendezésére, de ehhez nagyarányú átalakítási munkálatok lennének szükségesek s akkor sikerülne talán a közönség érdeklődését nagyobb mértékben fordítani a képzőművészetre felé. Mindössze nyolc-tíz festő él Nagyváradon: ezeket könnyen eltarthatná a város, még akkor is, ha a közel százezer lakosból csak öt-hatszáz nevelődnek ki idő-

PAPP MARGIT

butorkiállítás
ujra személyes vezetése alatt áll...

Rimanóczy u. 8.

Telefon: 14-23

vel komoly és áldozatkész műpártolóvá...

De tordai Gross Károly így sem esik kétségbe. Tehetségével és szívós munkájával sikerült ismertté tenni magát Nagyváradon, képei kelendőségnek örvendenek s a siker, amelyet most a Műcsarnokban elért, kétségkívül megerősíti azt a méltánylást, amelyet a közönség részéről kivívott magának. (*)

elhelyezett 1.000.795.64. Folyószámlán és csekkszámán elhelyezett P 1.333.303.02. Hitelezők 346.620.68. Átmenő tételek 50.639.89. Nyereség 7.463.26. Összesen 4.252.725.98 P.

Veszteség-nyereségszámla 1942, december 31-én.

Kiadás: Költségek: személyi kiadások 136.954.52, dologi költségek 65.038.74, jótékony és kulturális célú adományok 3.304.03. Adók és illetékek 40.062.24. Leírások 6.427.89. Nyereség 7.463.26. Összesen 259.250.68 P.

Jövedelem: 1941. évi nyereségáthozat 3.395.01, tiszta kamatjövedelem 65.881.94. Jutalékok és egyéb bevételek 123.292.31. Házbér- és raktárjövdelem 66.081.42. Összesen pengő 259.250.68.

Biharmegyei Takarékpénztár Nagyvárad.

Közgyűlési meghívó

Biharmegyei Takarékpénztár nagyváradai cég

71. RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉT

f. évi április hó 16-án, délelőtt 11 órakor tartja hivatali helyiségében (Bémer-tér 4.), melyre a t. részvényeseit meghívja.

A közgyűlésen való részvételre jogosult részvényesek kötelesek részvényeiket a közgyűlést megelőző 8 nappal, fenti helyen vagy nagykarólyi és érmihályfalvai fiókintézetnél, vagy a Ma-

gyar Bank és Kereskedelmi r. t.-nál, Budapest, letenni, szavazati jogaik gyakorolhatása céljából.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1942. üzletévről, 1942. december 31-ével lezárt mérleg, valamint veszteség-nyereségszámla jóváhagyása és ennek kaposán határozathozatala a nyereség felosztására és a felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítására vonatkozóan.
2. A felmentés megadása az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére.
3. Az alapszabályok 16. §-a és a 27. §-a kiegészítése a 68.200/1941. I. M. sz. rendelet 32. §-a alapján, még pedig a 16. §. kiegészítése akként, „hogy az igazgatósági ülés csak valamennyi igazgatósági tag kellő időben történő meghívása esetén határozatképes”, míg a 27. §. kiegészítése akként, „hogy az alapszabály módosítása esetén a közgyűlési meghívóban a módosítandó szakaszok számát, valamint a módosítandó indítványok lényegét is fel kell venni”.
4. Költségtérítés megszavazása az igazgatósági tagok részére.
5. Választás az igazgatóságba.
6. Felügyelőbizottsági tagok választása
7. Indítványok.

Igazgatóság.

Mérlegszámla 1942. december 31-én.

Vagyon: Pénztárkészlet 46.269.45. Girozámlán fennálló követelések 145.186.86. Pénzintézeteknél és bankcégeknek fennálló követelések 113.851.20. Értékpapírok: államadóssági kötvények 20.000.— egyéb értékpapírok pengő 12.947.50. Váltótárca 2.215.536.56. Adóssok 1.045.877.07. Konverziós adóssok 374.658.58. Ingatlanok 258.926.20. Berendezés 3.827.52. Átmeneti tételek 15.645.04. Összesen pengő 4.252.725.98.

Teher: Alapítói 500.000.— Tartalék-alap 23.666.66. Árfolyamkülönbözeti tartalék 716.83. Vezontleszámitott váltók 989.520.— Betétek: könyvecskékre

Árdrágítókat ítelt el a törvényszék uzsorabírósága

Nagyvárad, apr. 3. Ismét több árdrágítót ítelt el a nagyváradai törvényszék uzsorabírósága.

Özv. Herceg Imréné furtai lakos 3 P 60 filléres megállapított ár helyett 6 P 50 fillért kért a cukorrépaért. Jogerősen 500 pengő pénzbüntetésre ítélte a bíróság.

Veres Imre nagyváradai piaci terményárús a fehér babért 70 fillér helyett 1 pengőt kért kilogrammonként. Egy hónapi fogházat kapott.

Sipos Sándor fuvaros Deák-Balog Gyula napszámosnak zsirt adott el kilogrammonként 8 pengőért. Deák-Balog a nyereséget célzó továbbadás céljából megvásárolt zsirt ismét továbbadta 11 pengőért. A bíróság az elsőrendű vádlottat 4 hónapi, a másodrendű vádlottat 3 hónapi fogházra ítélte.

Póka Antal nagyváradai lakos 1 pengőt követelt egy kilogramm, ugynevezett fojtott vörösburgonyáért. Az ügyben szakértőként hallgatták ki dr. Fráter László nyug. alispánt, a Belföldi Burgonyaegyesülés bizományosát, aki arra biztatta, hogy menyi az ára ennek a burgonyának, mely átmenet a régi és az új burgonya között. A szakértő szerint a fojtott vörös burgonya ára, ha

egyenesen a termelőtől kerül a fogyasztóhoz, 22 fillér, ha kiskereskedő közvetít a termelő és fogyasztó között, akkor 24 fillér, míg ha a Belföldi Burgonyaegyesülés szállítja a kiskereskedőnek, akkor a fogyasztói ár 28 fillér. Ez már a legmagasabb ár, amit a szóbanforgó burgonyáért fel lehet számítani.

Dr. Varga László városi tanácsnokot arránözve hallgatta ki a bíróság, hogy Váradon jelent-e meg ilyen rendelet, mely a fojtott vörösburgonyára nézve a fenti árakat megállapította. A válasz igenlő volt. A bíróság 3 hónapi fogházra ítélte Póka Antalnét, aki fellebbezett az ítélet ellen.

Bódi Lajos nagyszalontai lakos, sertéshúsert 3.20 P helyett 3.70 pengőt kért kilogrammonként. 500 pengő pénzbüntetésre ítéltek.

Biczis Gábor borszegi lakos László Sándor mezőtelegi lakostól a hizott sertésért kilogrammonként 2.66 pengő helyett 3 pengőt követelt. László a sertést nyereséget célzó tovább eladás céljából megvásárolta. A bíróság az elsőrendű vádlottat 1500, a másodrendűt 600 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Szell Mihály és felesége tűzifaért 5.25 pengőt követelt métermázsánként. 800—800 pengőre ítélte őket a bíróság

Legujabb divatu **tiszta gyapju szövet** különlegességek megérkeztek
HOFFMANN szövet és bélésáru üzletébe
Rákóczi ut 2 szám Telefon: 13-19

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40,
 félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Díószeghy Dezső két verse

A porszem

Hogy súlytalan és semmi vagy,
 A szellő is játékokat űz veled.
 Felemel, leejt, majd elsodor,
 Mert gyenge vagy: mindenki ellened.

Lásd, honnan leváltál, a szikla:
 Ott áll keményen, szilárd alakban.
 Zuhog az orkán gátát döntve,
 Meg sem ingog, lényeg mozdulatlan.

Jönni kell egy földindulásnak,
 Mikor egygyé forrnak a porszemek.
 A porszeméből, megint lesz szikla
 És megszületnek újra a hegyek.

Egy költőhöz

A szavak épp úgy élnek,
 Mint élünk ma magunk.
 Értelmet adunk a szavaknak
 Ha költők vagyunk.

Lehetnek hős katonák
 Vagy csak hitvány ebek,
 Te rajtad áll, választhatasz:
 Versed az életed.

Eltűnhetsz, meghalhatsz, mint
 Záporból lett tavak,
 De még előbb halnak meg
 A gyáván írt szavak.

Am, ha eszméért küzdész:
 Híred, az él tovább!
 Rég porladsz, de harcolnak
 Az ólomkatonák.

TELJESEN MEGGYÓGYULT A PÁPA. Vatikánváros. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: A Szentatya teljesen meggyógyult és a jövő héten megkezdheti a rendszeres kihallgatásokat.

HÁZÁBAN, műhelyében, birtokán balcsát érheti embertársát, amiért — ha az nem is az Ön hibájából következett be — Ön felelős. Ezt a felelősséget átvállalja a biztosító társaság, ha Ön SZAVATOSSÁGBIZTOSÍTÁST KÖT. — Forduljon a legrégebb magyar biztosítóhoz, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság helybeli: Szent László-tér 2. szám alatti képviseletéhez, amely nyújt tájékoztatást.

HÁZAKAT DÖNTÖTT ÖSSZE KOLOZSVÁRON A LEOMLÓ FÖLD. Kolozsvár. (MTI.) A fellegvár oldalán lévő Fellegvár-út 83. számú ház lakói hatalmas robajra riadtak. Az U alakban épült ház oldalára nagy tömegben föld zuhant alá. Ujhelyi Sándor szabó lakásának kijáratát eltorlaszolta a föld. A házból még öt családot sürgősen ki kellett lakoltatni. Föld zuhant rá a 86-os számú házra is. Ebből a házból már régebben kilakoltatták a lakókat.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Előléptetés. Bihar vármegye alispánja Rogge Károly fugyivásárhelyi vezetőjegyzőt a VII. fizetési osztályba léptette elő.

DR. UDVARHELYI KÁROLY ELŐADÁSA A POLGÁRI LEÁNYISKOLÁBAN. Nagyvárad, ápr. 3. Dr. Udvarhelyi Károly szegedi főiskolai tanár, aki a Szabadegyetemen tartott értékes előadást Nagyvárad régi ipari jellegéről, pénteken délelőtt a helybeli m. kir. állami polgári leányiskolában az egyik osztályban mintatanítást mutatott be. Majd 11 és 1 óra között a helybeli középiskolák összegyűlt tanárai előtt előadást tartott „Természetes földrajzi nevelés és földrajzdidaktikai kiállítás” címmel. Az ötven tagú hallgatóság lelkesen ünnepelte a kitűnő előadót.

Családi öröm dr. Lintner Bélánál. Amint értesültünk, dr. Lintner Béla ügyvéd kis családját nagy öröm érte. Lintner Béla felesége szombaton reggel egészséges fiúgyermeknek adott életet. Az újszülöttet, aki a szent keresztelésben a Béla nevet kapja, nagy örömmel és szeretettel várták és fogadták a Lintner-családban.

HOLLAND ÖNKÉNTESK MENTEK A KELETI FRONTRA. Hága. (MTI.) Nagyobb csoport holland önkéntes indult keletre a holland légió sorában. Vezetőjük hangsúlyozta, hogy ma minden európainak kötelessége résztvenni a bolsevizmus elleni küzdelemben.

Sztrájkok a belföldi kikötő munkássága. Genfből jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: A londoni Daily Telegraph szerint a belföldi kikötőkben a kikötőmunkások 10 nappal ezelőtt sztrájkba léptek. Bérkövetelés miatt ezer ember hagyta abba a munkát, a fuvarosok is megkezdték a sztrájkot.

Hogy lakása han ulatos legyen, színes, modern bútort MEZEI-nél vegyen. Szabadság-utca 12. (Szacsav-utca 48.) Háló, kombinált és előszobák díóutázzattal is. Előnyös vétel.

Háztulajdonosok figyelmébe! A f. hó 5-én (hétfőn) délután fél 6 órakor a városháza elnöki tanács és igazgatóság választmányi gyűlést tartunk, melyre ezután meghívjuk a Szövetség minden tagját. Tárgy: Közyűlési jegyzőkönyv hitelesítése. Dr. Tripsó Sándor ny. táblai tanácselnök, szövetségi elnök székfoglalója. Esetleges indítványok. Elnökség.

ERŐSÖDİK ROOSEVELT ELNÖKJELŐLTÉSÉNEK ELLENZÉKE. Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: A Daily Express szerint Amerikában egyre erősödik Roosevelt újabb elnökjelöltségének ellenzéke. Egyes államok kimondták, hogy egy elnök sem maradhat 8 évnél tovább hivatalában.

Fin és magyar rokonsági kapcsolatok építik a jövő együttműködés alapjait. Helsinkiből jelentik: (MTI.) Tanner pénzügyminiszter kijelentette, hogy Finnországban erősen él a magyarsághoz fűződő rokoni kapcsolatok tudata. Ez a körülmény jó kilátást jelent a két ország közötti további kapcsolatok kiépítésére; tekintettel arra, hogy a két nemzet most együtt vívja közös, soredöntő harcát.

NÉHÁNY NAP ÓTA EMELKEDNÉK TÖRÖKORSZÁGBAN AZ ÁRAK. Ankar. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: A vagyonadó behajtása után azt remélték, hogy a pénz értéke emelkedik és az árak csökkenni fognak. Az árak azonban néhány nap óta emelkednek. Az élet ma Törökországban drágább, mint a hadviselő államokban.

APOLLO Filmszínházban
 Ma, szombaton indul a szezon legszebb énekesfilmje
ASSZONYSZIV
 Főszerepben: **ZARAH LEANDER**
 a gyönyörű hangú svéd csalogány

BELVAROSI
Azéjszaka leánya
 Muráti Lili, Ajtay, Perényi, Gregus, Rác Vali, Szép Ilonka

A CASINO világvárosi műsora
Kacagó tarka tavasz

BORZALMAS ÉHINSÉG KINÁBAN. Stockholm. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Londoni jelentések szerint Kinában a Sárga folyam vidékén borzalmas éhínség pusztít. Az éhínségnek egymillió áldozata van.

Tripolisban zugolódik a lakosság a font árfolyamának új megállapítása miatt. Rómából jelentik: (MTI.) Tripolisban a hennszülött lakosság körében igen nagy elkeseredést váltott ki az a tény, hogy az angolok a font árfolyamát 480 lírában állapították meg.

Horváth Árpádot ejölték a Magyar Kereskedelmi Statisztikai Értékmegálapító Bizottság képviselőjévé. A MTI jelenti: A Magyar Kereskedelmi Statisztikai Értékmegálapító Bizottságba az érdekképviseletek a bizottság elnökével egyetértve képviselőket jelöltek ki. A nagyváradai Kereskedelmi és Ipar-kamara részéről Horváth Árpádot jelölték ki.

Meghosszabbították a német-török kereskedelmi szerződést. Istanbulból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: A március 31-én lejárt német-török kereskedelmi szerződést ez év végéig meghosszabbították.

Nagyvárad és vidéke ácsipari szakosztálya értesíti tagjait, hogy szeg érkezett és igényeiket a hivatalos órák alatt délelőtt 10 és 11 óráig április 2-től 6-ig kedden délig a szakosztály irodájában jelentsék be. Elnökség.

A „CIPPZÁRNÖVÉNY” (NM) Dániában egy botanikusokból, kertészekből és virágkereskedőkből álló bizottság alakult azzal a céllal hogy a növények terén mutakozó zürzavarnak véget vessen. Egy erélyes lépésre már valóban nagy szükség is volt, mert míg majdnem mindegyik vadontermő növénynek megvan a maga jó hangzású és találó neve, a kerti növények elnevezésében áldatlan fejtelenség uralkodik. Nem elég ugyanis, hogy ugyanannak a növénynek sokszor hét-nyolc, vagy még több neve is van, hanem rendkívül elburjanzottak az ízléstelen nyelvicamok is. — A hecsületes Sansiveria Trifasciata kertészneve például „bajonettnövény” vagy „éles anyósnyelv”, de vannak ilyen nevek is mint „gőzhajócsavar”, „fűtőtestnövény”, „cippzárnövény” stb.

Halálra ítélte a hadbíróság a volt bolgár hadügyminiszter leányát. Szófiából jelentik: (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: A hadbíróság halálos ítéletet hozott hazaárulás címén Petrov tábornok volt bolgár hadügyminiszter leányának ügyében, aki jelenleg szökésben van és Londonban tartózkodik. Petrov leánya Nagybritannia szolgálatában bolgárellenes propagandát fejt ki az angol rádióban.

Hoffmann Árpád
 m butorasztalos
butorüzlete megnyilt
 Rákoczi-ut 12sz. Apoll-palota

Egyre nagyobbodnak az északamerikai haditermelő vállalatok nyereségei. Genfből jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Newyorki jelentés szerint az északamerikai nagy haditermelő vállalatok nyereségei egyre nagyobbak. A General Motors, melynek tiszta nyeresége 1941-ben 103 millió dollár volt, 1942-ben 2015 millió dollár nyereséget ért el. Hasonló arányuk voltak a többi hadianyaggyárak nyereségei is.

KISÁLLATTENYÉSZTŐK TÁJÉKOZTATÓJA

Segítsünk a méheknek, hogy könnyen vízhez juthassanak

A méheknek jelentős mennyiségű vízre van szükségük, főképpen abban az időben, mikor az élet a kaptárokban a legjobban ki van fejlődve. Nyári időben a méh könnyen vízhez jut. Nehezebb ez azonban a tavaszéletről és a tavaszi időben, mikor sok dolgozó méh életével fizeti meg igyekezetét, hogy vízhez jusson.

Bár sok felvilágosított méhészt van, aki erre gondot fordít, de nagyobb része nem törődik ezzel a szükséglettel. És így, mint minden gép, ha csak egy kis alkatrésze is felmondja a szolgálatot, megáll, vagy csökken a teljesítőképessége, hasonló áll elő a méhek-nél is.

A szükséges vízmennyiségről, mind ősszel, mind tavasszal gondoskodnia kell minden méhésznek, ha teljes kifejlődést akar biztosítani a méheknek a főszezonra. Hány dolgozó puztult el tavasszal és tavasz elején a hideg szélről, hótól és esőtől, ami nagy kár minden méhésze, mert ebben az időben a dolgozók részben a magzatok felmelegítésére, részben pedig a szükséges tér betöltésére szolgálnak. Már az első világháború előtt is öreg méhészek minden dolgozót 2 fillérre becsültek.

A legjobb itató odahaza magunk is elkészíthetjük. Csak ritka esetben jut-at a természet ideális itatót: esőerdező patakokat vagy forrást, melynek a szélre szállnak a méhek és habzsolva szívják magukba a vizet. Ha ilyenmi van a méhes, vagy a kaptár közeliében, nem kell jobbat kívánni sem. Ahol azonban ilyen természetes itató nincs, ott a méhészek vízzel megtöltött üveget fordítanak szájjal az itató tábla s néha még egy-két kockacukrot is tesznek a vízbe. Vigyázni kell azonban a cukorral, mert ha sokat teszünk a vízbe, beállhat a tolvajlás esete.

Nagyon jó itatót készíthetünk a következőképpen: egy régi, de nem lyukas, jól kitisztított tepsibe ökölnagyságu síma követ rakunk, majd a tepsi megtöltjük tiszta vízzel és az így elkészített itatót védett helyen a méhek közelében helyezzük el. Rövid idő múlva valószínűleg hemzsegni fog a méhektől és egy sem fog megfulni. Jobb itatóra nincs is szükség.

Mivel tavasszal általában hűvös és általában rossz idő is szokott lenni, nem érne az itató semmit, ha nem segítenek a méheknek más módon. Vékony deszkából alacsony vályut készíthetünk, amelybe úszókat is teszünk úgy, hogy azt az egyik végével a kirepülő nyíláson betolthassuk. A vályú egy részét kint hagyjuk és kisebb, langyos vízzel megtöltött üveget helyezünk el rajta. A méheknek aztán nem fontos a kirepülés sem. Hogy mennyi vízre van szüksége a méheknek, azt látni fogjuk hamarosan a nyors apadásból. Ezzel sok dolgozót mentünk meg és idejükkel is takarékoskodunk.

Tavaszi nagytakarítás nyúlaknál

Mielőtt megkezdénénk az állomány zaporítását, alaposan takarítsuk ki és fertőtlenítsük a ketrecekét valamint mindazon épületrészt, amelyben állataink elhelyezését nyertek. Ez a leghatásosabb védekezés a coccidioza és más fertőző betegségek ellen. Várjunk ki egy szép derűs napot és kezdjük hozzá a munkához.

Mindenekelőtt általános takarítást csinálunk. Ehhez szükséges rongy, kefe, kaparószerszám (régie kés, de aki nagyon jót akar, az vegyen a mázolók és asztalosok által használt „spaknit”). Előtte azonban készítsünk el szódás oldatot és frissen oltott meszet (20 liter vízhez 1 kg. szóda és 2 kg. frissen oltott mészköves). Ezzel az oldattal kimossuk a sűrűket, illetve alaposan bepermetezzük a fűrészhelyek összes belső részeit. Ha áthelyezzük a nyúlakat, vagy ketrecekét védett belső helyiségekből a szabadba, az átmenetet úgy intézzük, hogy a levegő hőségének változása ne okozzon náthát, katart, valamint gondolkodni kell arra is, hogy az időlelti felmelegedés után még jöhetnek fagyok is (a nedves, esős-havas idő jobban árt, mint a száraz fagy). Az áthelyezéssel várjunk inkább néhány napot vagy hetet, esetleg áprilisig is.

Ha az emsék nem párosítottak őszre már februárban, végezzük est el márciusban. A gyengén táplált, vagy elhízott emsék nehezen veszik fel a bakot, azért az ilyen esetben cellert, sárgarépét, vagy csirázott zabot adagoljunk naponta egyszer, hogy a párzasi hajlandóságot fokozzuk. A párosításnál nagy gondot fordítsunk arra, hogy ezáltal valami betegséget ne hozunk az állományba. Mind a bakknak, mind az emsének a fülei, szervei tiszták legyenek (seb, kiütés és hámlástól mentesek). Náthás nyúlakat ne párosítsunk!

Tegyük rendbe az összes helyiségeket. Főképp az etető edényeket (jászakokat) és a padlót. Az edényeket úgy ké-

Jöjjön a „Mátyás” étecembe *Katolikus Kör Sziatgyi D. u. 5.*
Izletes konyha! **Kitűnő italok!**
Minden vasárnap zenedélután
Horváth Koka József cigányzenekara muzsikál
Figyelmes kiszolgálás **Telefon 18-50**

szítsuk el, ahogy az állat ne mászhasson bele. A drótsővénynek olyannak kell lenni, hogy abból az állat csak szálanként szedhesse ki a táplálékot és az ne hulljon könnyen a ketreche, mert ilyen módon sok takarmány kárba vész és nem egészséges, ha az állat később az ürülékkel bemocskolt takarmányt eszi. Az etetőket úgy készítsük el, hogy lehetőleg egy szemet se lehessen belőle kikaparni. Ma még akkor is kifizetődik ez az eljárás, ha az ilyen edények takarítása kissé több munkát is igényel. Amennyiben krumplival etetünk, főzés előtt nagyon gondosan mossuk meg és mentesítsük a csiráktól, mert az betegséget okozhat (főképp az 1 cm-t meg nem haladó csirák nagyon mérgesek, ezek tartalmazzák a legtöbb szolenoidot.) A takarmánnyal takarékoskodjunk, mert az újig még eok idő van hátra! A hasas nyúlak nem sokkal több táplálékra van szükege, mint a meddőnek. Egyedül az utolsó héten javítsuk a táplálékot. Nagyon sokszor hibázunk azzal, hogy túl tápláljuk a hasas állatot, de kevés gondot fordítunk a szoptatós emsék táplálékára.

Még mielőtt megkezdődne a nagy munka, közöljék az érdeklődők a szerkesztőséggel a téli tapasztalataikat, hogy miről szeretnének olvasni vagy tudomást szerezni. Rövid és tartalmas tanácsokat szívesen közlünk. Kérdésekre tanácsokat adunk. Sok ember együtt sokat tapasztal és sokat tud!

RR.

Megtekinthető a városházán a terménybeszolgáltatási gazdajajstrom

Nagyvárad város adóhivatala/3178. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Nagyvárad thj. város adóhivatala felhívja a város területén földingatlanul rendelkező tulajdonosokat, hogy az 1943. évi terménybeszolgáltatási kötelezettségre vonatkozó gazdajajstrom a városháza földszint 20. sz. szobában 1943. április 6-tól április 22-ig közzemlére van kitéve és a következő sorrendben megtekinthetők:

Április 6-án az A. kezdőbetűs tulajdonosok és bérlők, 7-én a B, 8-án a C, D, E, 9-én az F, G, 10-én a H, I, J, 12-én a K, 13-án az L, M, 14-én az N,

O, 15-én a P, R, 16-án az S, Sch, 17-én az Sz, 19-én a T, 20-án az U, V, W, 21-én a Z, Zs, 22-én azok a tulajdonosok és bérlők, akik valamilyen okból kifolyólag kimaradtak.

Aki mezőgazdasági ingatlanát vagy annak egy részét haszonbérbe adta, köteles a fenti sorrendben a bérlővel együtt megjelenni a földingatlanra vonatkozó pontos telekkönyvi adatokkal együtt. A bejelentés elmulasztása esetén a beszolgáltatási kötelezettség teljesítéséért a haszonbérbeadó felelős. Nagyvárad, 1943. április 3. Városi Adóhivatal.

Engedélyhez kötötték a nagyobb mezőgazdasági gépek eladását

Hogyan lehet rendelni gépeket a gyárakból?

A gazdak részéről állandóan növekvő kereslet nyilvánul meg mezőgazdasági gépek iránt. A mai nehéz viszonyok között azonban a mezőgazdasági gépgyárak nem tudják megfelelő mértékben kielégíteni a mezőgazdasági szűk keresztmetszetet. Ezért az országos miniszter a földművelésügyi miniszterrel

együttműködve a nagyobb mezőgazdasági gépek eladását, illetve a már eladott gépek leszállítását engedélyhez kötötte. A jövőben minden gazda, aki az alább felsorolt engedélyhez kötött mezőgazdasági gépekből kíván vásárolni, rendelésének feladása előtt köteles teljes felelősséggel két példányban kiállí-

tani a vármegyei gazdasági felügyelő ségtől és a gépgyáraktól díjtalanul beszerezhető kérdőíveket. A kérdőíveket felülvizsgálás és véleményeztetés végett az illetékes vármegyei gazdasági felügyelősnél kell benyújtani, amely azokat felülvizsgálás és véleményezés után a földművelésügyi miniszterium által az Országos Mezőgazdasági Kamarának e célra szervezett bizottsághoz juttatja. A gépeket csak a szóbanlévő bizottság kedvező döntése után lehet az illető gyárnál megrendelni. A földművelésügyi miniszterium ezért nyomatékosan felhívja a gazdatársadalom figyelmét arra, hogy mielőtt gépet rendel, feltétlenül szerezze be és töltsse ki két példányban a kérdőívet. Különösen felhívja a gazdatársadalom figyelmét arra is, hogy a mai rendkívül viszonyok között csak igen indokolt esetben vásároljon engedélyhez kötött nagyobb gazdasági gépet, mert ezek a gépek csak korlátozott számban állíthatók elő és ezért a bizottság csak az indokolt és feltétlenül szükségesnek látszó gépvásárlásokat fogja a jövőben engedélyezni.

Azok a mezőgazdasági gépek, amelyeknek eladásához, illetve leszállításához engedély szükséges, a következők: mezőgazdasági vontatók (traktorok); az ahhoz szükséges talajművelő eszközök (tehát eke, tárcsásborona, kultivátor, szántó eke, stb.); géperejű meghajtású vetőmagtisztító gép; cséplőszekrény; géperejű kalapácsos takarmányzúzó; mezőgazdasági célokra szolgáló benzín-, nyersolaj-, petroleum-motor; aratógép és silótöltő szecskavágó.

Folyóirat-szemle

Megjelent a Magyar Szárnyak

Különlegesen gazdag tartalommal jelent meg a Magyar Szárnyak első áprilisi száma. Előjáróban Kara Jenő, a Magyar Aero Szövetség elhunyt elnökétől búcsúzik el a magyar repülő-társadalom nevében, majd a husz éves fennállását ünneplő fasiszta hadirepülés történetét ismerteti nagyszerű, történelmi nevezetességű képekkel díszítve.

A gazdag és változatos tartalomról kiemelkedik Bencze repülőzredek „Egyéniség — repülőszellem” c. cikke, vitéz Járomy Árpád százados izgalmas elbeszélése a háborúból, Nagy Dezső hadnagy és Török József főhadnagy élménymondása. Raczkó Lajos meglátogatta Kisfaludy-Strobl Zeigmondot képezülő repülőszobor alkotásánál s erről számol be Nagy Ernő. A Délvidék sportrepüléséről dr. Hegedűs László tollából kapunk érdekes cikket. Több más érdekes cikk, regény, képes oldal teszi élvezetes olvasmánnyá mindenki számára a Magyar Szárnyak legújabb számát. A lap ára változatlanul 50 fillér. Mutatványezményt a kiadóhivatal (VII. Király-u. 93. II.) készséggel küld.

Hirdessen
a Magyar Lapokban

SPORT

Ma délután indult el Budapestre a NAC

Repül az idő. Még mintha most volna, amikor néztük, figyeltük az első szabadtéri edzéseket a havas, hideg februári napokon. Még csak most láttuk az első barátságos edző-mérkőzéseket a MAV-val, a DVSC-vel, amikor már bizonyos jóslatokba is bocsátkoztunk a jövő kilátásait illetőleg.

Az általános megállapítás az volt, hogy ha az első öt bajnoki mérkőzést megnyeri a NAC, akkor túl lesz a forduló legnehezebb részén és nyugodtan törhet a bajnokság felé.

Csak négyet nyert meg az 5 viadalból a valóban az az egy erőteljes jelenti azt, hogy most a második helyet kell őrizni a csapatnak. Ez azonban még koránt sem jelenti azt, hogy a bajnokság veszélyben forog, annyit azonban jelelt, hogy most még fokozottabb küzdelemmel kell az egyes mérkőzéseket végig harcolni, ha az együttes vissza akarja hódítani elvesztett előkelő helyét.

Ebben a gigászi küzdelemben most vasárnap érkezett el a NAC a legnagyobb erőpróhához. Azzal a Ferencvárossal kerül össze, amelyiknek bizonyos törlesztési valója is van a városi zöldfehérekkel szemben és amely a vasárnapi csúscsoportban előtti bizonyára beakarja bizonyítani, hogy az utóbbi gyenge formája csak átmeneti volt.

Hogy mit jelent ez a tudat egy csapat harcaindulásánál, azt a NAC legénysége előtt nem kell különösebben magyarázni. Tudni kell azt minden

játékosnak, hogy az ellenfélnek ezt a hatalmas hajtőere, t csak azzal a híres NAC-szívvvel lehet kivédeni és megtörni, amely annyi csodát csinált már a magyar pályákon.

Szemünk előtt folyt le a csapat gondos előkészítése erre a hatalmas harcra és Nagyvárad sportközönségének csak az a kívánsága, hogy kedvenceik vigyék a szívüket is magukkal és szép, eredményes játékkal hódítsák meg újra a gyönyörű magyar fő-

Ipari Üzemek Figyelem!
 Megérkeztek a központi hangirányításhoz szükséges hangerősítők permanens hangszórókkal.
Vacsi és Dobribán
 rádió és vill-nytelyszerelési üzlete
 Kossuth Lajos u. 7. Telefon: 27-33

város sportközönségét.
 Mi lélekben mindnyájan ott leszünk és érezzé a 11 nagyváradai magyar fiú-szerető és féltő biztatásunkat a hosszú 90 perc minden másodpercében hogy: „Hajrá NAC!”

Vasárnap, a KISOK-bajnokság kerületi döntője

Most dől el az elsőség a Szent László gimnázium és a Baross Gábor kereskedelmi iskola között

Vasárnap délelőtt 11 órakor a Rhédey-kerti sportpályán utolsó, de legizgalmasabb aktusához érkezik a KISOK-kerületi bajnokság. Ez az utolsó forduló tartogatta számunkra a legérdekesebb bajnoki mérkőzést. A Szent László gimnázium és a Baross Gábor kereskedelmi iskola csapatai közötti, minden évben igen érdekes összecsapást. Az idén még az is fokozza a mérkőzés nagy jelentőségét, valamint feszült várakozásait, hogy a két csapat egyforma pontarányban áll a tabella élén. A fenti mérkőzés tehát nemcsak hírnévért, becsületért, baj-

noki pontokért, hanem a bajnoki címért állítja kezdőkörhöz a két jóképességű diákegyüttest.
 A Baross Gábor iskola csapata, amely távally is fölénytel nyerte a bajnokságot, most minden eszközt sorompóba állít, hogy ismét első legyen.
 A mérkőzés előtt így fest a táblázat:
 1. Baross Gábor 7 6 — 1 24:2 12
 2. Szt. László gim. 7 6 — 1 18:2 12
 3. Gépipari iskola 7 4 — 3 6:12 8
 4. Szal. Arany g. 7 2 — 5 2:20 4
 5. B. Mezőg. isk.* 8 — — 8 0:14 —
 *Visszalépett. (m. n.)

nagymértékben megjavult, mert lehetővé vált, hogy csapataink saját pályájukon tarthassák edzéseiket.
 Az ökölvívó szakosztály hatalmas program előtt áll, mert egymásután több nagy versenyen vesz részt.
 Április hó 4-én Szatmárnémeti város válogatottja ellen képviseli Nagyvárad színeit városközi mérkőzésen. Április 11-én Jászberényben indul ugyancsak Nagyvárad város képviselőiben városközi mérkőzésen. Április 17. és 18-án Budapesten az országos vasutas csapatversenyen indul.
 — Az ökölvívókkal dr. Illés Gyula szolgabíró, okl. ökölvívómester foglalkozik, kinek vitéz dr. Nadányi János alispán úr minden támogatást megadott, hogy munkája sikeres lehessen. Az alispán úr, ki minden sportnak igen nagy támogatója, de az ökölvívás különösen szívügye és kitárába helyezte, hogy az ökölvívó csapat versenyén is meg fog jelenni.
 — Az országos bajnokság után meghívták a csapatot Szegedre is, ahová alkalmas időpontban ugyan csak le fognak menni.
 — Csak jellemzésül említsem meg, hogy a csapat valamennyi helyre meghívás alapján megy, ami annak a jele, hogy ökölvívóinkat már széles körben ismerik és pedig előnyösen.
 — De meg fog indulni rövid idő múlva a tenisz élet is, mert az időjárás lehetővé tette, hogy a pályákat rendezhessük.
 — Az új pályáról érdeklődve a következő felvilágosítást kaptuk:
 — A terület már telekönyvileg is a MAV TK nevében van — válaszolja lelkesen Kelemen Ferenc ügyvezető elnök — és a földmunkálatokai a legközelebbi időn belül megkezdhetik.
 Sok lelkes vezető került az új választással is a helyi vasutas egyesület élére, hatalmas sportoló tömeg áll a rendelkezésükre. Összel már saját otthonukba készülhetnek a rájuk váró nagy küzdelmekre, minden feltétele megvan már, hogy a nagyváradai MAV TK az ország legjobb sportegyesületei vonalába küzdje fel magát.

Újból megállapították a műjég árát

Nagyvárad thj. város polgármestere 8891—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:
 Ertesítem a t. fogyasztó közönséget, hogy a közüzemek igazgatósága a m. kir. közellátási miniszter ur 63.280—1942. K. M. számú rendelete alapján 1943. április 1-től a műjégárakat Nagyvárad thj. város területére 12 és fél kur sulyu táblákra vonatkoztatva kifizetési árnak 0.68. nagyfogyasztóknak 0.56 pengőben állapította meg. Nagyvárad, 1943. április 1. Dr. Soós István s. k. a közüzemek igazgatóságának elnöke, polgármester.

Lehetőleg földbesüllyesztett sílokat kell építeni

A földművelésügyi miniszter már évek óta a kerületi mezőgazdasági kamarákkal és az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesülettel bonyolítja le a kisgazda-sílopépítési akciót. A háborús viszonyok azonban szükségessé teszik a rendelkezésre álló anyagokkal való takarékoskodást és ezért a sílok építésénél a betonvas használatát kerülni kell. Mivel a földbesüllyesztett beton- vagy téglasílokhoz vas nem szükséges, a lehetőség szerint tehát ilyen sílokat kell építeni. Ahol esetleg a magas talajvíz miatt földbesüllyesztett beton-sílot nem lehet építeni, inkább több kisebb átmérőjű sílot kell építeni, mert ezáltal a kevesebb vasmennyiségre lesz szükség.

Keréknár rádiók részletre is kaphatók PÁLFFY J. Kühne-lerakat
 Múzeumtér 16 sz. Telefon: 15-24

Új alapszabállyal, új tisztikarral, új pályán indul nagy sportharcát megvívni a nagyváradai MAV TK

Beszélgetés Kelemen Ferenc ügyvezető elnökkel a vasutas sportolók terveiről

Többször beszámoltunk már róla, hogy a nagyváradai MAV sportegyesület munkája milyen hatalmas lendülettel bontakozik ki, milyen szemmel látható fejlődéssel halad a cél felé, ahol egyenértékű félként akar küzdeni az ország legjobbjai mellett.
 A napokban népes közgyűlésen egyhanguan fogadták el az új alapszabályokat, amely szintén a zavartalan fejlődést biztosítja. Ugyanekkor választották meg az új tisztikart is. A választással az alábbi lelkes vezetők kerültek az egyesület élére.
 Elnök: Erdélyi Zoltán főintéző, MAV intéző, helyettes főnök.
 Ügyvezető elnök: Kelemen Ferenc forgalmi főnök.
 Társelemből: Saly József műszaki tanácsos, alműhely főnök.
 Alelnökök: Karsay Ferenc főmérnök, osztálymérnök. Laky Kálmán főintéző, állomásfőnök. Kereszturi Lajos főintéző, alműhelyfőnök helyettes. Tóth Lajos főintéző. Dankai Lajos mérnök, Hobor Antal ellenőr. Kalotai Béla hivatalnok, Hameri Vince főpályamester, Szigetvári István főmozdonyvezető. Kocsis István művezető, Kovács Béla kalauz.

Főtítkár: Jándy Károly tiszt, titkár: Soós László főtiszt. Jegyzők: Terescsényi Adolf irodatiszt és Gere László segédhivatalnok, pénztáros: Szabó Miklós, háznagy: Hóbe Jenő felügyelő raktárfőnök, ezertáros Illés Endre, ügyész dr. Illés Gyula szolgabíró. Orvosok: Dr. Bán Árpád m. kir. őrnagy orvos, dr. Bidzik László főorvos, dr. Lendvai József orvos.
 Ellenőrök: Somlai József intéző és Ujlaki László irodakezelő, számvizsgáló bizottság: Alexa Simon ny. főintéző, Urbán János irodakezelő és Domokos Akos irodakezelő.
 Az új alapszabállyal és tisztikarral és rövidesen új saját pályával rendelkező MAV TK sporttervei után érdeklődve felkerestük Kelemen Ferenc főnök helyettes, ügyvezető elnököt és a következőképpen tájékoztattott a nagyváradai vasutassport közeli célkitűzéseiről:
 — Teljes erővel megindult a munka egyesületünk sportszakosztályaiiban. Labdarúgó csapatunk már a tavaszi forduló közepén tartanak és hétről-hétre erősen készülnek a bajnoki küzdelmekre. Az edzési lehetőség a saját edzőpálya karbafozásával

Rendkívüli közgyűlést tart a városi leventeegylet

Nagyvárad thj. város levente egylete f. hó 9-én, pénteken délután 5 órakor a városháza kisgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart. A rendkívüli közgyűlés tárgysorozata a következő:
 1. Egyesületi jegyzőválasztás.
 2. Az egyesület pénzügyi helyzetének és az utalványozás módjának meghatározása.
 3. A levente gazdasági szövetség építkezési segélykérelme.
 4. Az 1943. évi pótköltségvetés.
 A rendkívüli közgyűlésre a közgyűlési tagokat lapunk útján hívja meg az elnökség.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei:

Leányvásár, szombaton és vasárnap este

Vén diófa, a bombasikerű operett-újdonosság szombaton délután filléres helyárral.

Leányvásár. Jakobi Viktor híres operettjét szombaton este újítja fel a társulat premier-bérletben. Daniss Győző rendezésében. Főszereplők: Márffy Vera, Göndör Klári, Fajk Rózi, Benkő Béla, Szabó Ernő, Pákozdy Ferenc és Mikes Béla. Gyönyörű kiállítás. Rengeteg kacagás és vidámság. Szombaton premier-bérlet, vasárnap este Á-bérlet.

Vasárnap délután negyed 4 órakor: Mária főhadnagy, a nagyszerű operett van műsoron Jurik Julesival a címszerepben. Olesó helyárral.

Népművelési előadás keretében hétfőn este „Esküvő.”

Mondj igazat, csak felnőtteknek kedden este filléres helyárral kerül színpadra. Jegyek már válthatók.

Mária főhadnagy szerdán este fél 7 órakor olesó helyárral van műsoron.

Egy nap a világ... A budapesti Andrássy Színház nagyszerű újdonosságának díszbemutatója csütörtökön este lesz a sebesült hőseink tiszteletére háromnegyed 7 órai kezdettel. Premier-bérlet pénteken este, Á-bérlet szombaton este.

HETI MŰSOR:

Szombaton délután: Vén diófa. Szombaton este: Leányvásár, premier-bérlet 30.

Vasárnap délután: Mária főhadnagy.

Vasárnap este: Leányvásár — Á-bérlet 30.

Hétfőn este: Esküvő.

Kedden este: Mondj igazat (csak felnőtteknek).

Szerdán este: Mária főhadnagy.

Csütörtökön este: Egy nap a világ.

Pénteken este: Egy nap a világ — premier-bérlet.

Csütörtökön délután: A bolond Ásvayné.

Férfi ruhákat, használtakat legiobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használatra üzletben Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz jövök.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, APRILIS 4.

Budapest I.

- 7.30 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
- 8.15 Hírek.
- 8.30 Öszinte beszéd.
- 9.00 Szórakoztató zene.
- 10.00 Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Igét hirdet Muraközy Gyula lelkipásztor.
- 11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet Péter Gyenis András jezsuita atya mondja.
- 12.15 Levente-műsor.
- 12.55 Beszékartzenekar.
- 14.00 Művészlemez.
- 15.00 A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.
- 15.45 Dalok, táncok, hangulatok.
- 17.00 A bolygó hollandi nyitány.
- 17.15 Kittenberger Kálmán csevegése.
- 17.35 A Budapesti honvéd őrszázalój fúvószenekara indulókat játszik.
- 18.10 Gáspár Lajos cigányzenekara.
- 19.00 Márkus Emília csevegése.
- 19.05 Orlay tánczenekar.
- 19.40 Hangképek a vasárnap sportjáról.
- 20.00 Tréfás hanglemez.
- 20.15 Sárdy János dalesteje.
- 21.00 A feltápláló háború
- 21.20 A berlini rádió műsorából
- 22.15 Ki mit szeret?

Budapest II.

- 11.15 Károlyi Gyula zongora hangversenyének közvetítése.
- 15.00 Weidinger Ede szalonzenekara.
- 16.00 A Székesfehérvári Zenekar hangversenyének közvetítése.
- 18.10 Antalffy Gyula előadása.
- 18.30 A Rádiózenekar műsorából.
- 19.05 Sárdy János dalesteje.
- 20.00 Hegedűs Nóra előadása.
- 20.15 Kálmán Mária hegedül.

HÉTFŐ, APRILIS 5.

Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 A Rádiózenekar műsorából.
- 11.15 Bálint József gondolkázi.
- 12.10 Hinczy László szalonzenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Horváth János cigányzenekara.
- 15.00 Szalonótós.

15.40 Közvetítés a Hangya nagyváradi sértéshizlaldájából.

- 17.00 Kabay István előadása.
- 17.15 Tánczene.
- 17.40 Közvetítés Pécsről.
- 18.20 Zitta Emma énekel.
- 19.35 Paikert Géza dr. előadása.
- 19.45 Az Operaház zenekara.
- 20.40 Takács Gyula beszél Somogyról.
- 20.50 Könnyű zene.
- 22.10 Könnyű zene — könnyű percek.

Budapest II.

- 19.05 Német nyelvtanítás.
- 19.30 Magyar nóták.
- 20.15 Szlavij Vaszilev előadása.
- 20.35 Földessyné Hermann Lula zongorázik.

KEDD, APRILIS 6.

Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt
- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Szórakoztató zene.
- 11.15 Zenekari művek.
- 11.40 Divattudósítás.
- 12.10 Beszékartzenekar.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Könnyű dalok
- 15.00 Peris Jenő cigányzenekara.
- 15.50 Gyermekdélután.
- 17.00 Közvetítés Sopronból.
- 17.55 Eljen a haza. Indulók.
- 18.15 A falu légöltalma.
- 18.30 A Rádiózenekar műsorából.
- 19.05 Buttola Ede tánczenekara.
- 19.50 Ormos Gerő elbeszélése.
- 20.10 Részlet Fischer Edwin március 24-iki hangversenyéből.
- 20.35 A m. kir. Honvéd Haditudósító-század közvetítése.
- 21.05 Művészek látogatása a Vöröskereszt kecskeméti hadikórházában.
- 22.10 Rádiózenekar.
- 23.00 Magyar nóták.

Budapest II.

- 19.05 A Földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
- 19.30 Törökvilág Budán. Hangképsor.
- 20.35 Tánczene.

SZERDA, APRILIS 7.

Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemé-

- nyek. Reggeli zene.
- 10.15 A Rádiózenekar műsorából.
- 11.15 Boito: Mefisztófele, operarészletek
- 11.40 Ifj. Hegedűs Sándor előadása.
- 12.10 Országos Postászenekar.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Weidinger Ede szalonzenekara.
- 15.00 Háborus dalok.
- 15.30 Bartos Dezső dr. órnagy-orvos előadása.
- 15.55 Ifjúsági énekkarok.
- 17.00 Horváth Jenő táncgyűjtése.
- 17.20 Zengő századok.
- 18.00 Honvédműsor.
- 19.05 A Magyar Rádió svéd ünnepi hangversenye.
- 20.30 Közvetítés a Honvédtiszti Vívó Clubból.
- 20.55 Dóczy József ismeretlen dalai.
- 22.20 Könnyű muzsika.
- 23.10 Tánczene.

Budapest II.

- 19.05 Olasz nyelvtanítás.
- 19.30 Finn ballada a szerelemről.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

- Méz nádmag kilója 10 P, fél kg 5 P. Csalamádé cirokmag 3-szor kaszálható egy kataszteri holdba 16 kg magra 25—30 mázsát terem. Kapható Magyar János, Körösszeg, Bihar megye. 513
- Erős hangu márkás rádió eladó. Ráday Gedeon-u. 30. Velence. 525
- Kijátszott jó egész hegedűt megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek. 547
- Régi érett tajtékpipa ezüst kupakkal eladó. Cim a kiadóban. 545
- Jó hangu cimbalom eladó. Cim a kiadóban. 546
- Konyhai mérleget megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek. 543
- Eladó egy tele ajtó. Balassa-tér 3. ajtó 2. 542
- Teljesen jó állapotban lévő írógép megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek. 541
- Zongorát teljesen jó állapotban megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek. 588
- Nagy Singer varrógép megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek. 587
- Óriás faj belga nyulak különböző színben és nagyságban eladók. Vörösmartv Mihály-utca 153. Kefegvár. 579
- Fehér gyermekkosci jó állapotban eladó. Téglavető-u. 71. 584
- Eladó butorok, rádió, cipők. Szaniszló utca 67. 537
- Zongora rövid keresztthuros páncélszerkezetű 7 egynegyed oktávás eladó. Gömbös Gyula-utca 27. 535
- Nagy perzsa szőnyeg eladó. Knaab Ferenc. Méliusz Juhász Péter-utca 25. 534
- Teljesen új és egy használt öntöttvas WC csésze s új konyhakagyló rézkifolyó csappal eladó. Hegyesi Márton-u. 16. 529
- Vennék 5—10 család méhet kaptárral. Damó fűszerüzlet. Lukács György-u. 1. 515
- Kombinántszoza, rekamier, hencser eladó. Kapucinus-u. 11. Verő asztalos 514

Ingalan

- Eladó Gerliczy-u. 22 modern ház, klazárolagos megbízott Prager. Teleki-u. 38. szám. 539
- Két szoba és mellékhelyiségekből álló magánlakás eladó. London-utca 14. 538
- Alkalmi házvétel. Házzrés, téglá épület 5 vagy 10 lakrés. telekkönyvileg elkülöníthető. családi okokból jutányosan és sürgősen eladó. Ertekezni dr Erdőv ügyvédnél. Rimanóczy-u. 11. 531

Állást keres

- KIFUTÓ-PIUT felvez a Szent László nyomda R. T. Szilágyi Dezső-u. 5.
- Magas százalékkal könyvügynököt keresek. Cim a kiadóban. 442

Szolgáltatós gyógyszerárak:

II. CSOPORT:

- ARANYSAS gyógyszerár, Szt László tér 6. (M. Kain E.) 25-74.
- FEHER KERESZT gyógyszerár, Rákóczi-u. 2. (Pakala Gy.) 14-46.
- SENT LÁSZLÓ gyógyszerár, Szent István-tér 1. (K. Hegedűs I.) 19-29.
- MEGVALTÓ gyógyszerár, Grófi Teleki Pál-u. 55. (Németh L.) 32-61.

A gyógyszerárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

Olvassa és teressze a Magyar Lapokat

20—30 éves napszámosnok és 17—18 éves ifjak felvételnek a Dreher-Haggenmacher Sörgyárnál. Jelentkezni 10—12 óra között. 518

Kocsisokat felvez a Dreher-Haggenmacher Sörgyár. Jelentkezés 10—12 óra között a váradszöllősi telepen. 527

Férfiszabóságokhoz kézimunkást felvezek. Oláh, Sztaroveszky-u. 14. 526

Varró és tanulóleányok és egy kifutó fiu vagy leány felvételek. Gaby szalon, Rimanóczy-u. 14. 540

Önálló varróleányok, kézilányok és tanulók fizetése felvételnek. Szabó szalon, Bémertér 3. 536

Tiszességes házaspárt felvezek. — Ertekezni dr Erdőv ügyvédnél. Rimanóczy-u. 11. 530

Öskeresztény, jól számoló gépirónót, vagy férfit keresünk. — Ajánlatokat „Részvénytársaság” jellegre a kiadóba kérünk. 528

Állást keres

Irodai gyakorlattal rendelkező keresztény gép- és gyorsíró azonnali elhelyezkedést keres. „Szorgalom” jellegre. 533

Művelés

Fertőtlenítést, poloskát, molyt, mindennemű férgek irtását 38 orv. gyakorlattal irtja Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 513

Paragázzal poloskát, molyt, petéit mindenből feleséggel irtja, Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14—21. 664

Kölcsön könnyű visszafizetési feltétellel Hitelszövetkezetnél, Bethlen István-u. 6 kapható. 509

2 dísznót hízalmi felibe elvállalok. Tomorj Pál-u. 4 Kádár. 532

Oklatás

Szabó Ferenc GYORSÍRÓ. és GÉPIRÓISKOLÁJA, Nagyvárad. Sal Ferenc-utca 12. (Eng. szám 3329/1941—32.) Vidékieknek vasúti kedvezmény. — Telefon: 34—05.

Lakás

2 butorozott szobát keresek központban. Cimeket a kiadóba kérek. 544

RIADÓTULAJDONOS:

SENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépen. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.